

دهم انسانی

۱۰ اسفند ۱۴۰۳

دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

دریافت کارنامه‌ی آزمون ۲ ساعت زودتر از کارنامه‌ی اصلی در اپلیکیشن کانونی‌ها

کارنامه‌ی زودهنگام (۲ ساعت زودتر از کارنامه اصلی)، تحلیل دقیق آزمون‌ها، دریافت پیام مدیر و پشتیبان
و همه ابزارهای لازم برای موفقیت شما در اپلیکیشن کانونی‌ها در اختیار شماست. برای دریافت اپلیکیشن
از طریق کیو آر کد یا شماره‌گیری کد زیر اقدام کنید:

#۳*۸۴۵۱*۶۶۵۵*

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی، زانیار محمدی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، محمد مالک
علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب جامع
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، ریحانه امینی، یاسین ساعدی
عربی، زبان قرآن (۱)	رضا خداداده، منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، مصطفی قدیمی‌فرد
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، زهرا دامیار، فاطمه عزیزی، فرشید مشعربور
منطق	جواد پاکدل، محمد رضایی‌نقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، علی صیدی، آیدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، آرش کتاب‌فروش بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان، زهرا آزاد	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع	ملیکا ذاکری، زهرا قصری	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	ساغر اسفهبودی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	زهرا قصری	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی، سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی، زهرا آزاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	_____	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

دفترچه شماره (۱)

اختصاصی

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

کار با داده‌های آماری

گردآوری داده‌ها،

معیارهای گرایش به مرکز

صفحه‌های ۷۱ تا ۸۸

۱- یک کارخانه لوسترسازی، هر روز ۱۳۰۰ لوستر تولید می‌کند. مسئول کنترل کیفی این کارخانه، لوسترها را ۹ در میان (هر ده تا یکی) مورد بررسی قرار می‌دهد تا حداکثر مقاومت و کیفیت آن‌ها را تعیین کند. در این بررسی آماری، اندازه نمونه چه قدر از اندازه جامعه کمتر است؟

(۲) ۱۱۵۶

(۱) ۱۰۰

(۴) ۱۳۰

(۳) ۱۱۷۰

۲- به هر یک از افراد یا چیزهایی که داده‌های مربوط به آن‌ها در یک بررسی آماری گردآوری می‌شود، چه می‌گویند؟

(۲) آماره

(۱) سرشماری

(۴) واحد آماری

(۳) پارامتر

۳- بهترین روش جمع‌آوری داده در موضوعات زیر، به ترتیب کدام است؟

«بهترین برنامه تلویزیونی نوروزی از نظر مردم - تعداد افرادی که روزهای تعطیل به رستوران می‌روند - بررسی نرخ رشد باروری در سال ۹۶»

(۲) پرسش‌نامه - دادگان‌ها - دادگان‌ها

(۱) پرسش‌نامه - دادگان‌ها - پرسش‌نامه

(۴) مصاحبه - مشاهده - دادگان‌ها

(۳) مصاحبه - مشاهده - پرسش‌نامه

۴- مطالب ذکر شده در کدام گزینه نادرست است؟

(۱) برای بررسی کیفیت گندم یک زمین کشاورزی، بهتر است نمونه تصادفی از محصول را گرفته و از روش آزمایش و مشاهده استفاده کنیم.

(۲) در انتخاب نمونه تصادفی، باید همه اعضای جامعه آماری، شانس یکسانی برای انتخاب شدن داشته باشند.

(۳) سازمان‌ها، همیشه اطلاعات ثبتی (دادگان) را در اختیار آمارگیر قرار می‌دهند.

(۴) یک روش آماری مناسب نمی‌تواند دقیق‌تر یا صحیح‌تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.

۵- در یک جامعه، تعداد موتورهای ۲۰۰ و تعداد ماشین‌ها ۲۵۰ عدد است. در یک نمونه خاص از این جامعه که به صورت تصادفی انتخاب می‌شود، تعداد

موتورها ۲۰ و تعداد ماشین‌ها ۳۰ است. آماره نسبت تعداد موتورهای به کل دو وسیله نقلیه، چند برابر پارامتر نسبت تعداد ماشین‌ها به کل دو وسیله

نقلیه است؟

(۲) $\frac{18}{25}$ (۱) $\frac{9}{5}$ (۴) $\frac{25}{18}$ (۳) $\frac{5}{9}$

۶- نوع و مقیاس اندازه گیری هر متغیر روبه روی آن نوشته شده است. چند مورد از آن‌ها نادرست است؟

نهایی

الف) دمای اتاق ← کمی نسبتی

ب) وزن کیسه های شنی ← کمی فاصله ای

ج) مدت زمان امتحان ← کمی نسبتی

د) رتبه افراد در کنکور ← کمی فاصله ای

ه) مهارت در رانندگی (کم، متوسط و زیاد) ← کیفی ترتیبی

یک (۱) دو (۲)

سه (۳) چهار (۴)

۷- اگر میانگین، میانه و مد در داده های زیر را به ترتیب با $M, m, \bar{x}$ نمایش دهیم، حاصل $\frac{\bar{x} + 6}{m + M}$ کدام است؟

۱, ۲, ۳, ۱۰, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۲۰, ۲۳, ۵۹

یک (۱) $\frac{12}{17}$ دو (۲) $\frac{17}{12}$

سه (۳) $\frac{15}{12}$ چهار (۴) $\frac{12}{15}$

۸- اگر میانه داده های $-2x_1 + 1, -2x_2 + 1, -2x_3 + 1, \dots, -2x_n + 1$ برابر ۱۸ باشد، میانه داده های $x_1, x_2, \dots, x_n$ کدام است؟

یک (۱) $9/5$ دو (۲) $-9/5$

سه (۳) $8/5$ چهار (۴) $-8/5$

۹- میانگین پنج داده آماری برابر ۶ است، اگر تمام داده ها را ۲ برابر و سپس ۳ واحد از آن ها کم کنیم، میانگین داده های جدید، چند برابر میانگین

داده های اولیه است؟

یک (۱) ۲ دو (۲) ۱

سه (۳) $1/5$ چهار (۴) $1/25$

۱۰- میانگین ۱۰ داده آماری $67/5$ است، با حذف کدام یک از داده های زیر، میانگین داده های باقی مانده برابر ۷۰ می شود؟

یک (۱) ۳۰ دو (۲) ۷۲

سه (۳) ۴۵ چهار (۴) ۶۰

علوم و فنون ادبی (۱)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

وزن شعر فارسی، موازنه و ترصیع

۳ + کارگاه تحلیل فصل

صفحه‌های ۶۷ تا ۷۸

۱۱- در کدام گزینه حذف همزه رخ نداده است؟

(۱) مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست

(۲) نیست اقلیم سخن را بهتر از من یادشا

(۳) دردا که نور مهر و صفا از نهاد خلق

(۴) می‌ترسم از آن که بانگ آید روزی

۱۲- خط عروضی کدام گزینه درست است؟

(۱) بین ذرات روحانی که شد تا با این صحرا (ببین ذرات روحانی که شد تا با این صحرا)

(۲) نام شمس الدین بگو تا جان کنم بر او نثار (نام شمس سد دین بگو تا جان کنم بر او نثار)

(۳) زهی گوهر منشور زهی پشت و تولا (زهی گوهر من شور زهی پشت و تولا)

(۴) بنگر که لذت چوین بود محبوب خوش آواز را (بن گَر ک لذت چوین بُود مَحَبوب خُوش آواز را)

۱۳- در مورد دو بیت زیر، کدام گزینه درست است؟

«ای مه روشن اگر جان منی زود برای

صبح امید من از جیب افق سر برزن

وی شب تیره اگر عمر منی دیر مپای

روز اقبال من از مطلع مقصود بر آی»

(۱) خط عروضی مصرع اول بدین شکل است: ای مَه رُو شَن اَگَر جان مَنی زو د بَر ای

(۲) تقطیع هجایی مصراع چهارم: رَو ز اِ قِ با / لَ مَ نَز مَط / لَ عِ مَقِ صَو / دَ بَ رَای

(۳) علامت هجایی مصراع دوم به این صورت است: **U-UU--UU--UU-UU-**

(۴) خط عروضی مصرع سوم بدین صورت است: صُبْحُ أُمِّیْ دَمَ نَزَجَیْ بِ أَفْقِ سَرِّ بَرِّ زَنْ

۱۴- تقطیع هجایی مصراع زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را»

$$-U-U--UU-U-U-- \quad (1)$$
$$-U-U-U--U-U-- \quad (4)$$
$$-UUU--UU--UU-- \quad (3)$$

--U--UU--U--- (f

۱۵- کدامیک از ابیات زیر به ترتیب، آرایه‌های «موازنه» و «سجع» دارند؟

(الف) خانهٔ تن را به جان آباد کردن مشکل است

(ب) در خون چه کشی تنم؟ نه زوینم

(ج) نه چمن شکوفه‌ای رُست چو روی دلستان

(د) حدیث روضہ نگویم، گل بہشت نبویم

(ه) نسخ کن این آیت ایام را

بر سر ریگ روان آباد کردن مشکل است

در تف چه بری دلم؟ نه پیکانم

نه صبا صنوبری یافت جو قامت بلندت

جمال حور نجویم، دوان به سوی تو باشم

مسخ کن این صورت اجرام را

(۱) «ب»، «هـ»

(۲) «الف»، «ج»

(۳) «ب»، «د»

(٤) «الف»، «د»

۱۶- به ترتیب، آرایه‌های «موازنه» و «ترصیع» در چند بیت به کار رفته است؟

- الف) زهی آسایش و رحمت نظر را کش تو منظوری
ب) به لطف اگر بخرامد هزار دل ببرد
ج) در سینه کشیده عقل گفتارم
د) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد
ه) ای منور به تو نجوم جمال
- ۱) یک، چهار ۲) سه، دو
۳) دو، سه ۴) چهار، یک

۱۷- در کدام بیت آرایه «موازنه» وجود ندارد؟

- ۱) چه قطره‌ها که دمامد نریخت از مژه‌ام
۲) دلم خسته کردی به هجران خویش
۳) ای خدمت تو گشته پیرایه هر عاقل
۴) دل به امید روی او همدم جان نمی شود
- چه شعله‌ها که پیای نخاست از جگرم
لبت خسته بادا به دندان من
وی مدحت تو گشته سرمایۀ هر کاهل
جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند

۱۸- آرایه‌های «تشبیه، موازنه، واژه‌آرایی، سجع و مجاز» به ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

- الف) تو را خود یک زمان با ما سر صحرا نمی باشد
ب) روی تو چون نوبهار جلوه‌گری می کند
ج) تا تو سر اندر آری، صد راز سر بر آری
د) زلف تو در فریب دل چند کند سیه‌گری
ه) عهد کردیم که بی دوست به صحرا نرویم
- ۱) «ب»، «ه»، «الف»، «د»، «ج»
۲) «د»، «ب»، «ه»، «ج»، «الف»
۳) «ب»، «د»، «ه»، «الف»، «ج»
۴) «ب»، «د»، «ه»، «ج»، «الف»

۱۹- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه یافت می شود؟

- «دانه باشی مرغکانت برچنند»
۱) گفتم که روی خوبت از من چرا نهان است؟
۲) با که گویم که ندیده است و نبیند به جهان
۳) در سر زینت خود آرا می رود آخر سرش
۴) گر تو پنداری که رازم بی تو پیدا نیست، هست
- غنچه باشی کودکانت برگنند»
گفتا تو خود حجابی، ورنه رخ عیان است
جز خم ابرو و جز زلف چلیپای تو را
حلقه فتراک طاووس است از بال و پرش
یا دلم مشتاق آن رخسار زیبا نیست، هست

۲۰- مفاهیم «تسلیم بودن عاشق، شوق وصال یار، آشکار بودن معشوق و درمان ناپذیری عشق» به ترتیب در کدام ابیات یافت می شود؟

- الف) قناعت می کنم با درد چون درمان نمی یابم
ب) و گر شمشیر برگیری سپر پیشت بیندازم
ج) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟
د) چه حلقه‌ها که زدم بر دل از سر سوز
ه) ای که ز دیده غایبی در دل ما نشستهای
- تحمّل می کنم با زخم چون مرهم نمی بینم
که بی شمشیر خود کشتی به ساعدهای سیمینم
من در میان جمع و دلم جای دیگر است
به بوی روز وصال تو در شبان دراز
حسن تو جلوه می کند وین همه پرده بسته‌ای
- ۱) «ب»، «د»، «ه»، «الف»
۲) «ج»، «الف»، «د»، «ب»
۳) «ب»، «د»، «ج»، «الف»
۴) «ب»، «ه»، «د»، «الف»

علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال های «آشنا»

۲۱- خطّ عروضی کدام گزینه در مقابل آن به درستی نوشته شده است؟

نهایی

(۱) قال و مقال عالمی می کشم از برای تو: (قالْ مَ قالِ عاَلَمی می کِشَ مَزَ برایِ تو)

(۲) برو این دام بر مرغی دگر نه: (بُرو این دام بَر مُرغی دِ گَرِ نِ)

(۳) به دُری که عرش است او را صدف: (بِ دُری کِ عَـرشِ اَسـت او را صَ دَف)

(۴) غمگین پند از حکایت او: (غـم گـیـن پ د ز ز ح کـای تِ او)

۲۲- علامت های هجایی کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

نهایی

(۱) چرا اهل معنی بدین نگروند که ابدال در آب و آتش روند

(۲) بگفت ای هوادار مسکین من برفت انگبین یار شیرین من

(۳) مبر ظن کز سرم سودای عشقت رود تا بر زمینم استخوان هست

(۴) شبی یاد دارم که چشمم نخفت شنیدم که پروانه با شمع گفت

۲۳- در کدام گزینه شاعر از اختیار زبانی «حذف همزه» بهره نبرده است؟

(۱) چو تو آمدی، مرا بس که حدیث خویش گفتم چو تو ایستاده باشی، ادب آن که من بیفتم

(۲) تو اگر چنین لطیف از در بوستان درآیی گل سرخ، شرم دارد که چرا همی شکفتم

(۳) دو سه بامداد دیگر که نسیم گل برآید بتر از هزار دستان بکشد فراقِ جفتم

(۴) به امید آن که جایی قدمی نهاده باشی همه خاک های شیراز به دیدگان بُرفتم

۲۴- همه گزینه ها از نظر کارکرد «سجع»، ارزش موسیقایی بیشتری دارند؛ به جز:

(۱) برگ بی برگی بود ما را نوال مرگ بی مرگی بود ما را جلال

(۲) ای آن که جهان را همه فخر از حسب توست وی آن که جهان را همه فخر از نسب توست

(۳) اگر سرفرازی به کیوان بر است وگر تنگدستی به زندان در است

(۴) ای به ذات تو ملک گشته جلیل وی به نام تو زنده نام خلیل

۲۵- در کدام گزینه، آرایه «موازنه» دیده می شود؟

(۱) چون ساختن دردم در حلقه نیارامم چون سوختن عشقم در نار نخواهم شد

(۲) تا دلبرم او باشد، دل بر دگری نهم تا سرورم او باشد، غمخوار نخواهم شد

(۳) خالق و رازق زمین و زمان حافظ و ناصر مکین و مکان

(۴) ای مست شبرو کیستی؟ آیا مه من نیستی؟ گر نیستی پس چیستی؟ ای همد تنهای دل

۲۶- ابیات مذکور در کدام گزینه «موازنه» دارند؟

- (الف) ز مهر و کین تو خیزد همی بهار و خزان
(ب) ز هول رزم تو چون ابر می‌بگریذ تیغ
(ج) همی ستانی ملک و همی‌گزاری کام
(د) کشیده سایه انصاف تو به بحر و به بر
(ه) فروخت نور دل و نار طبع تو ورنه
(و) به سال و مه زند از بخشش تو گردون لاف

(۱) «الف» - «و» (۲) «الف» - «ب»

(۳) «ب» - «د»

(۴) «ج» - «ه»

۲۷- آرایه‌های «تشبیه، تشخیص، جناس، ترصیع و تلمیح» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) ز چشم شوخ تو جان کی توان برد
(ب) ای روزگار گرگدل، افغان ز دست تو
(ج) نسیم صبح زند چون به تار زلف تو چنگ
(د) تنور سینه ما را ای آسمان به حذر باش
(ه) چون او بتی شمن نستاید به صد بهار

(۱) «ه» - «الف» - «ج» - «ب» - «د»

(۳) «الف» - «ج» - «ه» - «د» - «ب»

(۲) «ج» - «ه» - «ب» - «الف» - «د»

(۴) «د» - «ج» - «الف» - «ه» - «ب»

۲۸- علامت هجایی «-U-/U--/--U-/U--» نشان‌دهنده کدام گزینه با وجود آرایه «ترصیع» است؟

- (۱) آن جا که پیش‌بینی باید موفقی
(۲) ای آرزوی جانم، جانم فدای تو
(۳) هنگام تنگدستی در عیش کوش و مستی
(۴) دانه باشی مرغکانت برچنند

۲۹- ابیات زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- «آب جیحون از نشاط روی دوست
ای بخارا شاد باش و دیر زی
(۱) این وطن مصر و عراق و شام نیست
(۲) هوای کوی تو از سر نمی‌رود بیرون
(۳) سعدیا حبّ وطن گرچه حدیثی است درست
(۴) در بحر، هر که ساخت وطن چون حباب، اسیر!

۳۰- مفهوم کلی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) هر کسی را سر چیزی و تمنای کسی است
(۲) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را
(۳) تو را خواهم تو را جویم تو را ای مشک خوش‌بویم
(۴) ای در دل من اصل تمنا همه تو

- ز عفو و خشم تو زاید همی ضیا و ظلام
ز مهر بزم تو چو گل همی‌بخندد جام
به آسمانی اقبال و ایزدی الهام
رسیده منفعت جود تو به خاص و به عام
هنر بماندی تاریک و عقل بودی خام
به روز و شب کند از خلعت تو گیتی لام

- که دایم با کمان اندر کمین است
تا تو ز جان یوسف دل‌ها چه خواستی
هوای ناله جانسوز تارها دارم
که روی ماه سیه می‌کند به دوده آهت
چون او گلی چمن ننماید به صد بهار

(۲) «ج» - «ه» - «ب» - «الف» - «د»

(۴) «د» - «ج» - «الف» - «ه» - «ب»

- و آن جا که پیش‌دستی باید مظفری
باز آ که جان فشانم، در خاک پای تو
کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را
غنچه باشی کودکانت برکنند

- خنک ما را تا میان آید همی
میر زی تو شادمان آید همی
این وطن جایی است کاو را نام نیست
غریب را دل سرگشته با وطن باشد
نتوان مرد به سختی که من این‌جا زادم
دردسر خرابه ساحل چه می‌کند

- ما به غیر از تو نداریم تمنای دگر
کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را
بیا یادی نما از من که زارم کنج پستویم
وی در سر من مایه سودا همه تو

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

تغییرات هویت اجتماعی،
تحولات هویتی جهان اجتماعی
(علل درونی)
صفحه‌های ۸۶ تا ۹۹

۳۱- کدام گزینه صحیح است؟

نهایی

(۱) کسب هویت اجتماعی جدید، برخورداری از موقعیت اجتماعی جدید را در پی دارد.

(۲) اعضای جهان اجتماعی ابتدا هویت اجتماعی اکتسابی را کسب و سپس با هویت اجتماعی انتسابی خود آشنا می‌شوند.

(۳) مسدود بودن راه هرگونه تحرک اجتماعی، انسداد اجتماعی نام دارد.

(۴) انسداد اجتماعی، صرفاً در جوامعی وجود دارد که در آن‌ها موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های اکتسابی تعیین می‌شود.

۳۲- به‌ترتیب صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر دربارهٔ طبقهٔ سوم یا متوسط در جوامع فئودالی، در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

(الف) نه اشراف بودند و نه رعیت؛ به همین دلیل از آن‌ها به عنوان طبقهٔ سوم یاد می‌شد.

(ب) هویتی منفی و پست داشتند اما به دلیل فواید و کارکردهایشان از نظر قانونی و اجتماعی پذیرفته می‌شدند.

(ج) هدف این گروه از ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها، بی‌اعتبار ساختن اشراف بود.

(د) این گروه، خود را تولیدکننده و مفید و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی می‌کردند.

(۱) ص، غ، ص، ص (۲) غ، ص، ص، غ (۳) ص، غ، غ، ص (۴) ص، ص، غ، ص

۳۳- در هر کدام از موقعیت‌های زیر، به‌ترتیب چه نوع تحرک اجتماعی رخ داده است؟

نهایی

- کارمند اداره هنگامی که مدیر بخشی از اداره می‌شود.

- مدیر یک اداره هنگامی که از مدیریت عزل شود و به‌صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد.

- مدیر یک بخش هنگامی که مدیر کل می‌شود.

- کارمندی که از یک بخش اداره به بخش دیگری منتقل می‌شود.

(۱) صعودی - نزولی - صعودی - صعودی (۲) صعودی - افقی - صعودی - افقی

(۳) افقی - افقی - صعودی - صعودی (۴) صعودی - نزولی - صعودی - افقی

۳۴- به‌ترتیب، چرا در برخی جوامع غربی از تحصیل دختران محجبه جلوگیری می‌شود و در جهان معنوی چه هویت‌هایی به رسمیت شناخته نمی‌شوند؟

(۱) جلوگیری از ظهور اجتماعی هویت‌های دینی - همهٔ هویت‌ها در این جوامع به رسمیت شناخته می‌شوند.

(۲) جلوگیری از تحرک اجتماعی خارج از محدودهٔ ارزش‌ها - هویت اجتماعی محدود به چارچوب‌ها

(۳) جلوگیری از فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار می‌کند - هویت‌های نافی ابعاد متعالی انسان

(۴) تلاش برای تربیت انسان‌ها مطابق با ارزش‌های جامعه - هویت‌های نافی ابعاد الهی انسان

۳۵- به‌ترتیب، اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به چه چیزی منجر می‌شود و کدام مورد از پایه‌های اساسی هویت‌یابی در جامعهٔ سرمایه‌داری است؟

(۱) تزلزل فرهنگی - مالکیت ثروت همراه با شغل

(۲) تعارض فرهنگی - جایگاه اجتماعی و نفوذ سیاسی فرد

(۳) تزلزل فرهنگی - جایگاه اجتماعی و نفوذ سیاسی فرد

(۴) تعارض فرهنگی - مالکیت ثروت همراه با شغل

۳۶- چند مورد از عبارات زیر صحیح هستند؟

- در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد در کنار هویت دنیوی آن‌ها می‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.
- اساس منع و ترغیب اسلام نسبت به مشاغل و حرفه‌ها، آثار مخرب یا سازنده این حرفه‌ها بر تربیت و هویت انسان‌ها است.
- تعارض فرهنگی گاه ناشی از علل بیرونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد.
- در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید یکسان است.
- اکثریت مردم الجزایر در سال ۱۹۹۱ میلادی به حاکمیت اسلامی رأی دادند اما کودتای نظامی مانع از اجرای نتایج انتخابات شد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۷- «شکل‌گیری»، «دوام» و «چالش» هویت فرهنگی جهان اجتماعی به ترتیب در چه صورتی است؟

نهایی

- (۱) پذیرش ارزش‌های مشترک توسط اعضا - تحقق هویت اجتماعی افراد - چالش‌های فرهنگی
- (۲) به رسمیت شناختن عقاید و ارزش‌ها توسط اعضا - مهم بودن عقاید و ارزش‌ها برای اعضا - چالش‌های فرهنگی
- (۳) پذیرش ارزش‌های مشترک توسط اعضا - مهم بودن عقاید و ارزش‌ها برای اعضا - از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها
- (۴) به رسمیت شناختن عقاید و ارزش‌ها توسط اعضا - تحقق هویت اجتماعی افراد - از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها

۳۸- کدام یک در رابطه با هویت فرهنگی درست و در ارتباط با هویت اجتماعی نادرست است؟

- (۱) هویت‌های فرهنگی ثابت‌اند و تغییر نمی‌کنند. - هویت اجتماعی افراد همواره در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
- (۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. - هویت اجتماعی به اقتضای بخش‌های مختلف اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های فرهنگی را پدید می‌آورد.
- (۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، همواره در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد. - بخشی از هویت اجتماعی، شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.
- (۴) هویت فرهنگی جهان اجتماعی بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. - بخشی از هویت اجتماعی، شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.

۳۹- کدام گزینه به ترتیب روند تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) بحران هویت ← دگرگونی هویت فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی ← تحولات فرهنگی ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۲) تعارض فرهنگی ← بحران هویت ← دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← پیدایش شیوه‌هایی از زندگی در تداوم عقاید و ارزش‌ها ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۳) تزلزل فرهنگی ← بحران هویت ← تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی ← تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر ← تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۴) شکل‌گیری هویت اجتماعی خارج از چارچوب ارزش‌های اساسی جامعه ← پیدایش شیوه‌هایی از زندگی در تقابل با عقاید و ارزش‌ها ← بحران هویت ← تعارض فرهنگی ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر

۴۰- هر یک از موارد زیر به ترتیب، نتیجه چیست؟

- مرگ طبیعی یک جهان اجتماعی

- تحول فرهنگی

- (۱) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - بحران هویت
- (۲) کاستی و خلأ معنوی - بحران هویت
- (۳) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - تعارض فرهنگی
- (۴) کاستی و خلأ معنوی - تعارض فرهنگی

دفترچه شماره (۲)

اختصاصی

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

هذا خلق الله
(حوار تا پایان درس)
المعالم الخَلَابَة
(تا پایانِ اختبارِ نفسک)
صفحه‌های ۷۴ تا ۸۸

■ عَيْنِ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤١ - ٤٥)

۴۱- ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾: پس خداوند ...

پایانی

(۱) آرامشش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد!

(۲) آرامشش بر پیامبر و بر مؤمنان نازل شد!

(۳) آرامش را بر پیامبر خود و بر مؤمنان نازل کرد!

(۴) آرامش خود را بر پیامبر و مؤمنانش نازل کرد!

۴۲- «إِنَّ تَنْوُعَ الْمَعَالِمِ وَ الصَّنَاعَاتِ الْيَدَوِيَّةِ فِي إِيرَانَ قَدْ جَذَبَ أَكْثَرَ السِّيَّاحِ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ!»: بی گمان ...

(۱) گوناگونی آثار و صنایع دستی در ایران، بیشتر گردشگران را از همه جهان جذب کرده است!

(۲) آثار باستانی و صنایع دستی در ایران گوناگون اند و تعدادی از جهانگردان دنیا را به سوی خود جذب کرده اند!

(۳) تنوع آثار و صنایع دستی در ایران، اکثر گردشگران را از همه جهان جذب می کند!

(۴) آثار و صنایع دستی گوناگون ایران، بسیاری از جهانگردان سراسر جهان را به سوی خود کشانده است!

۴۳- «قَدْ أَنْشَدَتْ شَاعِرَةُ الْعَرَبِ الْكَبِيرَةُ قَصِيدَةً عَنْ طَاقِ كَسْرِي نَسْتَفِيدُ مِنْهَا لِمَعْرِفَةِ الْمُلُوكِ السَّاسَانِيِّينَ!»:

(۱) بزرگ‌ترین شاعر عرب قصیده‌ای درباره طاق کسری سروده است که از آن برای شناخت پادشاهان ساسانی می‌توانیم استفاده کنیم!

(۲) شاعران بزرگ عرب بعد از مشاهده طاق کسری قصیده‌ای سرودند که از آن برای شناخت پادشاه ساسانی استفاده می‌کنیم!

(۳) شاعر بزرگ عرب زبان قصیده‌ای درباره طاق کسری سروده است که از آن برای شناخت پادشاهان ساسانی می‌توان استفاده کرد!

(۴) شاعر بزرگ عرب قصیده‌ای درباره طاق کسری سروده است که از آن برای شناخت پادشاهان ساسانی استفاده می‌کنیم!

۴۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) الحيوانات بِالذَّنْبِ تَطْرُدُ الحشرات! : حیوانات به وسیله دم خود حشرات را دور می کنند!

(۲) ﴿أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾: آیا دیگران را به نیکی امر می کنید و خودتان را فراموش می کنید؟!

(۳) بُحيرة زَرْيبَار مِنْ أَجْمَلِ الْأَمَاكِنِ السِّيَّاحِيَّةِ! : دریاچه زربار از زیباترین مکان‌های گردشگری است!

(۴) قَدْ نَذَهَبْ لِزِيَارَةِ مَرْقَدِ الْإِمَامِ الْحُسَيْنِ (ع) فِي كَرْبَلَاءَ! : به زیارت آرامگاه امام حسین (ع) در کربلا می‌رویم!

۴۵- «جَهَانْگَرْدَانِ گْذَرَانْدَنِ تَعْطِيلَاتِ دَرِ اِیرَانِ رَا دُوسْت دَارَنْدَا!»: عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) يَحْبَوْنَ السِّيَّاحَ قَضَاءَ الْعَطَلَاتِ فِي بِلَادِنَا إِيرَانَ!

(۲) السِّيَّاحُ يَحْبَوْنَ قَضَاءَ الْعَطْلَةِ فِي بِلَادِ إِيرَانَ!

(۳) يُحِبُّ السِّيَّاحُ قَضَاءَ الْعَطَلَاتِ فِي إِيرَانَ!

(۴) السِّيَّاحُ يَحِبُّ قَضَاءَ الْعَطْلَةِ فِي إِيرَانَ!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٤٦ - ٥٠)

٤٦- عین الخطأ عن الحوارات التالية:

- (١) لِمَ تَذْهَبُ إِلَى الْمَدَائِنِ يَا حَبِيبِي؟ ← لِمُشَاهَدَةِ طَاقٍ كَسْرِي!
- (٢) أَتَعْرِفُ زَوْارَ مَرَقَدِ سَلْمَانَ الْفَارْسِيِّ؟ ← نَعَمْ، أَعْرِفُ كُلَّهُمْ!
- (٣) أَتَعْرِفُ مَنْ هُوَ؟ ← نَعَمْ، أَعْرِفُهُ، إِنَّهُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ!
- (٤) هَلْ لَكَ مَعْلُومَاتٌ عَنْ طَاقٍ كَسْرِي؟ ← أَظُنُّ الْمَسَافَةَ سَبْعَةَ وَ ثَلَاثِينَ كِيلُومِتْرًا!

٤٧- عین الخطأ عن الإيضاحات:

- (١) الأعشاب الطَّبَّيَّةُ: نَبَاتَاتٌ مَفِيدَةٌ نَسْتَعِيدُ مِنْهَا كَالْأَدْوِيَةِ!
- (٢) الذَّنْبُ: عَضْوٌ خَلْفَ جِسْمِ الْخَيَّوَانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لِطَرْدِ الْحَشَرَاتِ!
- (٣) الْبَطُّ: طَائِرٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَ الْمَاءِ!
- (٤) الْمُضْيِءُ: عَدَمُ نَشْرِ النَّوْرِ وَ عَدَمُ وَجُودِ الضَّوءِ!

٤٨- عین الخطأ عن تعيين الإعراب عما تحته خط:

- (١) قرأ الطالبان المُجْدَانِ قصيدة رائعة! (مرفوع)
- (٢) مديرة المدرسة واقفة أمام الإصطفاف الصَّباحي! (مجرور)
- (٣) الطَّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْوَالِدِينَ! (منصوب)
- (٤) فَحَصَ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْمَرِيضِ الصَّغِيرِ! (منصوب)

٤٩- عین الخطأ عن تعيين المحل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط:

- (١) ﴿ لَا يَكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ (فاعل)
- (٢) خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ! (مضاف إليه)
- (٣) تَشَرَّفْنَا بِزِيَارَةِ الْعَتَبَاتِ الْمُقَدَّسَةِ! (صفة)
- (٤) أَظُنُّ الْمَسَافَةَ خَمْسَةً وَ عَشْرِينَ كِيلُومِتْرًا! (مفعول)

٥٠- عین صفة تختلف في الإعراب:

- (١) الرِّيحُ الشَّدِيدَةُ تَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ!
- (٢) اعْتَمَدَ التَّلَامِيذُ الْعَاقِلُونَ عَلَى مَعْلَمِيهِمْ فِي الْقِيَامِ بِوَجِبَاتِهِمْ!
- (٣) أَسْنَانُ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ كَبَقِيَّةِ أَجْزَاءِ الْجِسْمِ تَحْتَاجُ إِلَى الْعَنَاءِ!
- (٤) الشَّعْبُ الْإِيرَانِيُّ لَا يَقْبَلُ الظُّلْمَ عَلَى مُسْلِمِي الْعَالَمِ أَبَدًا!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

اشکانیان و ساسانیان،

آیین کشورداری

صفحه‌های ۹۰ تا ۱۰۸

۵۱- بهرام چوبین علیه کدام پادشاه ساسانی سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار کرد؟

نهایی

(۱) خسرو پرویز

(۲) هرمز چهارم

(۳) قباد یکم

(۴) شاپور دوم

۵۲- کدام گزینه از اتفاقات دوران فرمانروایی مهرداد دوم اشکانی نمی‌باشد؟

(الف) استوار شدن پایه‌های قدرت و سلطنت اشکانیان

(ب) پیشروی اشکانیان تا رود فرات و همسایه شدن آنان با امپراتوری روم

(ج) تبدیل حکومت اشکانیان از حکومتی محلی به امپراتوری قدرتمند

(د) شکست امپراتوری روم از اشکانیان در نبرد حران

(۱) «الف»، «ب»

(۲) «ب»، «ج»

(۳) «الف»، «د»

(۴) «ج»، «د»

۵۳- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر در رابطه با حکومت اشکانیان به ترتیب در کدام گزینه صحیح ذکر شده است؟

- آخرین پادشاه اشکانیان، اردوان چهارم بود که نتوانست نیروهای مهاجم رومی را شکست دهد.

- حکومت اشکانی بر اثر جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی به سستی گرایید.

- حکومت اشکانیان، دارای نظامی متمرکز بود که قوانین آن در سراسر کشور اجرا می‌شد.

- اردوان چهارم در برابر مشکلات داخلی موفق نبود و نتوانست خاندان ساسانی را که در فارس بر او شوریده بودند، آرام کند.

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست

(۲) درست - نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست

(۴) نادرست - درست - نادرست - درست

۵۴- در دوره کدام پادشاه ساسانی، در جنگ با رومیان گردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والرینوس به اسارت ایرانیان درآمد؟

نهایی

(۱) خسرو انوشیروان

(۲) خسرو پرویز

(۳) شاپور یکم

(۴) شاپور دوم

۵۵- کدام یک از گزینه‌های زیر اطلاعات درستی درباره حکومت ساسانیان در مقابله با بیابان گردان ارائه نمی‌دهد؟

(۱) قبایل بیابان گرد عرب دائماً به شهرها و آبادی‌های ایران در حاشیه جنوبی خلیج فارس و دریای عمان دستبرد می‌زدند.

(۲) حکومت ساسانی، حکومتی دست‌نشانده به ریاست لخمیان در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کرد.

(۳) مورخان اقدام شاپور دوم در برانداختن حکومت اعراب لخمی را اشتباه بزرگی در تاریخ باستان ایران به‌شمار می‌آورند.

(۴) قبایل صحراگرد آسیای مرکزی، مکرراً به مرزهای شمال شرقی ایران در منطقه خراسان هجوم می‌آوردند و تخریب و غارت می‌کردند.

۵۶- «یک دانشجوی تاریخ پس از تحقیق‌های فراوان دربارهٔ حوادث اواخر دورهٔ ساسانیان نتایج خود را به صورت زیر آورده است.» کدام موارد از اطلاعات او درست است؟

- الف) خسرو پرویز برای رسیدن به قدرت و سرکوب مخالفان خود، از امپراتوری روم کمک گرفت.
 ب) در اوایل فرمانروایی هرمز چهارم، اعراب مسلمان به ایران هجوم آوردند و در چند جنگ سپاه ساسانی را مغلوب کردند.
 ج) ترتیب شاهان بعد از انوشیروان به این صورت است: خسرو پرویز، هرمز چهارم، یزدگرد سوم
 د) بعد از یزدگرد سوم، ایران وارد دوران اسلامی تاریخ خود شد.
- ۱) «الف»، «ب»   ۲) «ب»، «ج»   ۳) «الف»، «د»   ۴) «ج»، «د»

۵۷- همهٔ عبارات در مورد نظام سیاسی و اداری سلوکیان صحیح است؛ به جز:

- ۱) در دوران حکومت سلوکی، قدرت و مناصب مهم سیاسی، اداری و نظامی در اختیار یونانیان بود.
 ۲) تقسیمات کشوری مانند روزگار هخامنشی بود و سلوکیان، قلمرو خود را به تعداد زیادی شهری تقسیم کردند.
 ۳) فرمانروایان سلوکی به سیاست آزادی و مدارای دینی پادشاهان هخامنشی ادامه دادند.
 ۴) حکومت سلوکی به شیوهٔ غیرمتمرکز اداره می‌شد و حاکمان محلی در ادارهٔ قلمرو خود استقلال نداشتند.

۵۸- کدام عبارت در مورد نظام سیاسی و اداری اشکانیان صحیح آمده است؟

- ۱) پادشاهان اشکانی مانند پادشاهان هخامنشی ادعا می‌کردند که بنا به خواست اهوره مزدا به مقام شاهی رسیده‌اند.
 ۲) تشکیلات اداری اشکانیان از اداره‌ها یا دیوان‌های مختلفی تشکیل شده بود که در رأس آن وزیر بزرگ قرار داشت.
 ۳) پادشاه اشکانی بالاترین مقام سیاسی و نظامی کشور به حساب می‌آمد.
 ۴) مسئول بازرسی و مأموران تحت فرمانش، با عنوان چشم و گوش شاه معروف بودند.

۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) کدام یک از گروه‌های زیر در دورهٔ ساسانی در قدرت و ادارهٔ کشور سهمیم نبودند؟

ب) حکومت ساسانیان در راستای ایجاد تمرکز و افزایش دامنهٔ تسلط و نظارت خود چه اقداماتی انجام داد؟

- ۱) موبدان زرتشتی - تشکیل سپاهی دائمی و نیرومند و انسجام بخشی به تشکیلات اداری
 ۲) فرماندهان نظامی - کاستن از حکومت‌های موروثی محلی و تحت نظارت مستقیم قرار دادن مناطق غربی، مرکزی و جنوبی
 ۳) رؤسای ادارات - سهمیم کردن رؤسا و حاکمان نواحی مختلف در ادارهٔ امور کشور
 ۴) سران خاندان‌های قدیمی - کاستن از تشکیلات، تشریفات و گروه‌های مختلف خدمتگذار در دربار ساسانی

۶۰- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر در رابطه با نظام سیاسی - اداری هخامنشیان به ترتیب در کدام گزینه صحیح ذکر شده است؟

الف) کورش از تشکیلات اداری حکومت‌های پیشین برای ادارهٔ امور کشور استفاده کرد؛ اما برای جلب پشتیبانی و وفاداری اقوام و ملت‌ها از شیوه‌ای کاملاً نوین بهره برد.

ب) وحدت بیشتر قلمرو هخامنشیان و شکل‌گیری حکومتی متمرکز و نیرومند از نتایج ایجاد نظام سیاسی - اداری نوین توسط داریوش یکم هخامنشی است.

ج) مسئولیت بازرسی و نظارت دقیق بر عملکرد مقام‌ها و مأموران دولتی بر عهدهٔ یکی از نجبای بلندپایهٔ مادی یا پارسی بود.

د) شاهان هخامنشی یک گروه مشورتی شامل بلندپایگان سیاسی، نظامی، مذهبی و احتمالاً اداری و حقوقی داشتند که در مسائل مهم حکومتی با آنان مشورت می‌کردند.

- ۱) ص، ص، غ، ص   ۲) ص، ص، غ، غ   ۳) غ، ص، غ، ص   ۴) ص، غ، غ، ص

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

ویژگی‌های جمعیت ایران

تقسیمات کشوری ایران

صفحه‌های ۶۴ تا ۸۲

۶۱- اگر جمعیت ایران در یک سال ۸۲,۲۳۲,۲۸۰ نفر و میزان موالید و مرگومیر به ترتیب ۱,۳۲۰,۰۰۰ و ۳۵۰,۰۰۰ نفر باشد، درصد میزان رشد طبیعی ایران در این سال به کدام کشور نزدیک است؟ **نهایی**

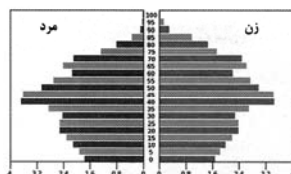
نام کشور	روسیه	ترکیه	نیجریه	استرالیا
میزان رشد طبیعی (به درصد)	۰/۰۴	۱/۰۹	۲/۵۸	۱/۱۸

(۱) روسیه (۲) نیجریه (۳) ترکیه (۴) استرالیا

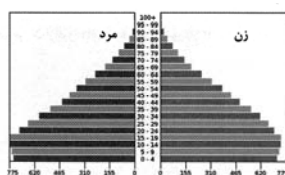
۶۲- «در کشوری میزان موالید کمتر از مرگومیر و مهاجرت به داخل بیشتر از مهاجرت به خارج است.» کدام عبارت در ارتباط با شاخص‌های اندازه‌گیری جمعیت این کشور درست بیان شده است؟

- (۱) شاخص رشد طبیعی جمعیت منفی می‌باشد و شاخص رشد مطلق جمعیت مثبت است.
- (۲) شاخص رشد طبیعی جمعیت مثبت می‌باشد و شاخص رشد مطلق جمعیت منفی است.
- (۳) شاخص رشد طبیعی جمعیت مثبت است و شاخص رشد مطلق جمعیت نمی‌تواند مثبت باشد.
- (۴) شاخص رشد طبیعی جمعیت منفی است و شاخص رشد مطلق جمعیت می‌تواند منفی باشد.

۶۳- با توجه به هرم سنی دو کشور آلمان و اکوادور در مقابل، هر کدام از عبارات زیر مربوط به کدام کشور هستند؟

هرم سنی آلمان

هرم سنی اکوادور

(الف) میزان رشد جمعیت بیشتر است.

(ب) افراد سالمند بیشتری در آن زندگی می‌کنند.

(ج) در آینده ممکن است با کمبود نیروی کار مواجه شود.

(۲) اکوادور، اکوادور، آلمان

(۱) آلمان، آلمان، اکوادور

(۴) اکوادور، آلمان، آلمان

(۳) آلمان، اکوادور، آلمان

۶۴- دربارهٔ ساختمان جمعیت کدام گزینه نادرست است؟

(الف) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت سنی غیر از زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد. اما در طول زمان، نسبت جنسیتی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود. **نهایی**

(ب) هرم سنی به برنامه‌ریزان کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت هر کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنند.

(ج) متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی‌های هر کشور از لحاظ سنی، همهٔ گروه‌های جمعیتی را به‌طور واحدی بررسی می‌کنند.

(د) در هر هرم سنی اگر قاعدهٔ هرم پهن‌تر باشد، میزان رشد موالید در آن بیشتر خواهد بود.

(۴) «ج»، «د»

(۳) «ب»، «ج»

(۲) «الف»، «ج»

(۱) «الف»، «ب»

۶۵- «در ایران، سیاست‌های جمعیتی مختلفی برای کنترل رشد جمعیت و تأثیرگذاری آن بر ساختار جمعیتی کشور اتخاذ شده است. برخی از این

سیاست‌ها در زیر آمده است:» چند مورد از این سیاست‌ها نادرست است؟

- اجرای برنامه‌های آموزشی و رسانه‌ای با هدف کاهش میزان تولد در خانواده‌ها

- ترویج و توسعهٔ خدمات بهداشتی با هدف افزایش امید به زندگی و کاهش مرگومیر

- ایجاد قوانین محدودکننده برای افزایش تعداد فرزندان در خانواده‌ها

- حفظ و جذب جمعیت در شهرها و کاهش مراکز جدید جمعیتی

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۶۶- سیاست کنترل جمعیت چگونه باید باشد؟

(۱) ساختمان سنی جمعیت به سمت کهنسالی حرکت نکند.

(۲) قاعده هرم سنی جمعیت به سمت باریک بودن متمایل شود.

(۳) هرم سنی جمعیت به مرور از مرحله جوانی به سالخوردگی حرکت کند.

(۴) در هر دوره به مناسبت تعداد گروه‌های سنی مختلف متفاوت باشد.

۶۷- عبارات کدام گزینه در مورد تاریخچه تقسیمات کشوری ایران در دوره‌های مختلف صحیح آمده است؟

الف) در دوران هخامنشیان، داریوش کشور را به ۲۰ ایالت تقسیم کرد که هر ایالت تحت نظارت یک «ساتراپ» قرار داشت.

ب) در دوران عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به ۳۰ شهر تقسیم شده بود.

ج) در دوران قاجاریه، کشور به ۴ ایالت و ۱۲ ولایت تقسیم شد.

د) در سال ۱۳۱۶، با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ۱۰ استان تقسیم شد که هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر

بخش به چند دهستان تقسیم می‌شد.

(۲) «ب»، «د»

(۱) «الف»، «ج»

(۴) «ج»، «د»

(۳) «الف»، «ب»

۶۸- تقسیمات کشوری در ایران بر چه اساسی تغییر می‌یابد و نام نخستین استان جدید که در سال ۱۳۷۲ ه.ش به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید،

چه نام داشت؟

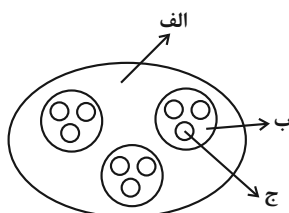
(۲) موقعیت و زمان - اردبیل

(۱) نیازهای مردم - زنجان

(۴) تاریخ و اهمیت مکان‌ها - اصفهان

(۳) میزان امکانات و خدمات - کردستان

۶۹- اگر شکل زیر، مطابق با تقسیمات کشوری دوره ... باشد، به ترتیب موارد «الف»، «ب» و «ج» می‌تواند نشان‌دهنده ... باشند.

(۱) قاجاریه - ولایت، ایالت و قصبه

(۲) حال حاضر - استان، بخش و شهرستان

(۳) صفویه - ایالت، قصبه و بلوک

(۴) ساسانیان - خوره، تسوج و رستاک

۷۰- کدام گزینه در ارتباط با تقسیمات کشوری در ایران صحیح است؟

نهایی

(۱) شهر واحدی از تقسیمات کشوری است که به طور مستقیم زیر نظر شهرستان اداره می‌شود.

(۲) حداقل تعداد ۲۰ خانوار یا ۱۰۰ نفر باید در کوچکترین واحد تقسیمات کشوری سکونت داشته باشند.

(۳) اکثریت ساکنان دائمی شهر در مشاغل کسب، تجارت، صنعت، کشاورزی، خدمات و فعالیت‌های اداری اشتغال دارند.

(۴) هر استان از چند بخش تشکیل شده است که زیر نظر استاندار اداره می‌شود.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

منطق

احکام قضایا

(از عکس مستوی تا پایان درس)

قیاس اقترانی

(تا پایان دامنه مصادیق موضوع و

محمول)

صفحه‌های ۶۷ تا ۷۷

۷۱- عکس متناقض قضیه «هیچ ب غیر الف نیست» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) بعضی ب غیر الف است. (۲) هیچ غیر الف ب نیست.
(۳) بعضی غیر الف ب است. (۴) بعضی الف غیر ب است.

۷۲- عکس مستوی گرفته شده از کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بعضی انسان‌ها خلاق هستند، بعضی خلاق‌ها انسان هستند.
(۲) هر انسانی شاعر است، بعضی شاعرها انسان هستند.
(۳) بعضی انسان‌ها بازیگر نیستند، بعضی بازیگرها انسان نیستند.
(۴) هیچ انسانی شاعر نیست، هیچ شاعری انسان نیست.

۷۳- نتیجه گیری کدام گزینه با توجه به مبحث احکام قضایا نادرست است؟

- (۱) بعضی ایرانیان مسیحی هستند؛ پس بعضی مسیحیان ایرانی‌اند.
(۲) هر واقعیتهای یک بخش ناشناختنی دارد؛ پس برخی چیزها که بخش ناشناختنی دارند، واقعیت‌اند.
(۳) هر درختی گیاه است؛ پس هر گیاهی نیز درخت است.
(۴) هر مربعی چهارضلعی منتظم است؛ پس بعضی چهارضلعی‌های منتظم مربع هستند.

۷۴- در صورتی که از قضیه ... عکس مستوی را به صورت ... بگیریم، دچار مغالطه ... می‌شویم.

- (۱) موجبه جزئیه - موجبه کلیه - ایهام انعکاس
(۲) موجبه جزئیه - موجبه جزئیه - ایهام انعکاس
(۳) سالبه کلیه - سالبه جزئیه - تعمیم شتابزده
(۴) سالبه جزئیه - سالبه جزئیه - تعمیم شتابزده

۷۵- در تبلیغات تلویزیونی خانواده‌ای شاد در کنار یکی از لوازم خانگی نمایش داده می‌شود. این پیام بازرگانی این گونه القا می‌کند که «بعضی افراد خوشبخت دارای این لوازم خانگی هستند، پس نتیجه گرفته می‌شود که هرکسی با داشتن این لوازم خانگی خوشبخت خواهد بود».

کدام گزینه درباره این عبارت صحیح نیست؟

- (۱) در این استدلال با رابطه عکس مستوی از صدق موجبه جزئیه به صدق موجبه کلیه رسیده است که صحیح نیست.
(۲) در این استدلال مغالطه ایهام انعکاس رخ داده است.
(۳) نتیجه نادرست است؛ با زیرا باید نتیجه نیز جزئی باشد تا صادق باشد.
(۴) در این استدلال با آوردن یک قضیه جزئی صادق، به صدق قضیه کلی آن رسیده‌اند که دچار مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی در رابطه تداخل شده است.

۷۶- مغالطه به کار رفته در استدلال «هرکسی که مدیرفروش توانمندی است تحصیل دانشگاهی مربوط به این رشته را دارد، پس هر تحصیل‌کننده

دانشگاهی مربوط به این رشته، مدیر فروش توانمندی است.» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) استثنای قابل چشم‌پوشی (۲) عدم تکرار حد وسط (۳) ایهام انعکاس (۴) تعمیم شتابزده

۷۷- اگر در قیاس اقترانی حد وسط جایگاه یکسانی داشته باشد، کدام گزینه درباره این قیاس درست است؟

- (۱) قطعاً این قیاس شکل دوم خواهد بود. (۲) قطعاً این قیاس شکل سوم خواهد بود.
(۳) قطعاً این قیاس شکل اول و دوم نخواهد بود. (۴) قطعاً این قیاس شکل اول و چهارم نخواهد بود.

۷۸- چه تعداد از گزاره‌های زیر، صحیح هستند؟

- (الف) شرط اول نتیجه‌گیری از یک قیاس، تکرار حد وسط به صورت لفظی است.
(ب) محمول نتیجه از مقدمه دوم و موضوع نتیجه از مقدمه اول به دست می‌آید.
(ج) در قیاس اقترانی، اجزای مقدمات در میان نتیجه پخش شده است.
(د) مقدمات «الف ب است» و «ب د است» با نتیجه «د الف است»، شکل اول قیاس اقترانی است.
(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۷۹- در کدام قضیه، دامنه مصادیق موضوع و محمول دارای علامت یکسانی می‌باشد؟

- (۱) بعضی گیاهان سمی نیستند. (۲) مرکز استان مرکزی اراک است.
(۳) بلندترین قله ایران شیرکوه نیست. (۴) این دیوار کلاس سفید است.

۸۰- در کدام گزینه قیاس بیان شده براساس قانون نتیجه قیاس معتبر نیست؟

(۱) بعضی الف ب است.	(۲) هر ج الف است.	(۳) بعضی ب الف نیست.	(۴) هر ب الف است.
هیچ ج ب نیست.	بعضی ب ج نیست.	هر ج الف است.	هر الف د است.
بعضی الف ج نیست.	بعضی الف ب است.	بعضی ب ج نیست.	هر ب د است.

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

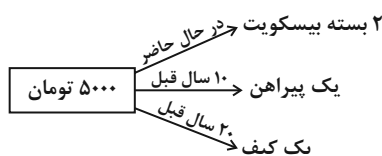
تورم و کاهش قدرت خرید

مقاوم سازی اقتصاد

صفحه‌های ۹۲ تا ۱۱۵

۸۱- با توجه به نمودار زیر، کدام گزینه در خصوص قدرت خرید پول صحیح نیست؟

نهایی

(۱) پول نتوانسته ارزش خود را حفظ کند و به همین دلیل می‌گوییم قدرت خریدش را از دست داده است.

(۲) رابطه میان قدرت خرید پول و سطح عمومی قیمت‌ها، رابطه‌ای معکوس است.

(۳) قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد.

(۴) افزایش پول در دست مردم، همیشه به معنای ثروتمندتر شدن آن‌هاست.

۸۲- به ترتیب پشتوانه هر یک از پول‌های زیر کدام است؟

(الف) پول فلزی

(ب) پول کاغذی در گذشته

(ج) پول تحریری

(۱) (الف) شمش‌های طلا و جواهرات نزد بانک (ب) طلا و نقره موجود در پول (ج) قدرت اقتصادی کشور

(۲) (الف) شمش‌های طلا و جواهرات نزد صراف (ب) طلا و نقره موجود در پول (ج) مجموع نقدینگی مردم

(۳) (الف) طلا و نقره موجود در خود پول (ب) پول فلزی نزد بانک یا صراف (ج) مجموع نقدینگی مردم

(۴) (الف) طلا و نقره موجود در خود پول (ب) شمش‌های طلا و جواهرات نزد بانک یا صراف (ج) قدرت اقتصادی کشور

۸۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

نهایی

وظایف پول	نوع عملکرد
وسیله پرداخت در مبادلات	(ب)
وسیله سنجش ارزش	(الف)
وسیله پرداخت‌های آینده	(ج)
وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش	(د)

- افراد همیشه باید مقداری پول را برای رفع هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی نگهداری کنند.

- رد و بدل کردن حواله‌های بانکی در صورتی است که پول بتواند حفظ ارزش کند.

- نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

- واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو، در آمریکا دلار و در ایران ریال (تومان) است.

(۲) «د»، «ج»، «ب»، «الف»

(۱) «ج»، «ب»، «د»، «الف»

(۴) «د»، «ب»، «الف»، «ج»

(۳) «ج»، «د»، «الف»، «ب»

محل انجام محاسبات

۸۴- نرخ تورم در کشوری در طول یک سال، ۲۵ درصد بوده است. اگر سطح قیمت‌های جدید (امسال) در این کشور به ۹۶,۰۰۰ ریال رسیده باشد، سطح قیمت‌های قدیم (پارسال) در این کشور چند ریال بوده است؟

- (۱) ۷۶,۸۰۰ (۲) ۸۰,۰۰۰
(۳) ۷۵,۵۰۰ (۴) ۸۲,۶۰۰

۸۵- در کدام گزینه به علل تورم به درستی اشاره شده است؟

- (۱) نابرابری عرضه و تقاضای کل - سیاست‌های پولی انقباضی - فزونی واردات بر تولید
(۲) فزونی عرضه بر تقاضا - رشد حجم نقدینگی - ناهماهنگی افزایش نقدینگی با افزایش تولید
(۳) افزایش واردات - کاهش عرضه محصولات به دلیل جنگ - فزونی تقاضا بر عرضه
(۴) نابرابری عرضه و تقاضای کل - ناهماهنگی افزایش نقدینگی با افزایش تولید - نوسانات نرخ ارز

۸۶- کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟

ارزش پول موجودی چک پول‌ها	۴۸۰ واحد
موجودی مجموع سپرده‌های دیداری و حساب‌های پس‌انداز بلندمدت	۱۲۰۰ واحد
ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{۲}{۳}$ مجموع اسکناس‌ها
ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۱۵۰۰ واحد
ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم	۱۲۰ واحد
موجودی حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت	۱۶۳۰ واحد

- (۱) میزان شبه پول در این جامعه ۲۷۱۰ واحد پولی است.
(۲) ارزش پولی سپرده‌های دیداری، در نقدینگی جامعه تأثیری ندارد.
(۳) میزان نقدینگی این جامعه برابر با ۳۱۰۰ واحد پولی است.
(۴) موجودی حساب‌های پس‌انداز بلندمدت در این جامعه، ۱۳۲۰ واحد پولی است.

۸۷- ترتیب کدام وقایع در رابطه با مسیر تاریخی اقتصاد ایران، درست است؟

- (۱) ساختارهای اساسی اقتصاد کشور، زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت. - جلوه‌هایی از پیشرفت اندیشه اقتصادی، تأمین مالی مراکز علمی و عمران و آبادانی را می‌توان در اقتصاد ایران در این دوره مشاهده کرد. - اقتصاد ایران به جای تکیه بر پایه‌های بومی و درون‌زای داخلی و ملی خود، به بیرون از مرزها و قدرت‌های بزرگ متکی شد.
(۲) انقلاب سفید آخرین صدمه را به کشاورزی و اقتصاد روستایی زد. - گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند. - این دوره با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود.
(۳) در این دوره ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها از دست داد. - در این دوره اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود جدا شد. - حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند.
(۴) اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. - تلاش حاکمان صرف تحکیم پایه‌های حکومت خود می‌شد. - دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور، به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد پرداخت.

۸۸- کدام جمله در رابطه با استقلال اقتصادی صحیح نیست؟

(۱) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را استقلال اقتصادی می نامند.

(۲) در بخش اقتصادی قانون اساسی، به آموزه‌هایی هم چون استقلال اقتصادی تأکید شده است.

(۳) استقلال اقتصادی به معنی قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست.

(۴) استقلال اقتصادی به معنای تأمین همه نیازهای کشور در داخل است.

۸۹- کدام گزینه از ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران است؟

نهایی

(۱) صادرات بی‌رویه (۲) حضور گسترده بخش خصوصی در عرصه اقتصاد

(۳) کارایی اندک شرکت‌های تولیدی (۴) صرف درآمدهای نفتی برای ساخت و ساز

۹۰- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام دوره تاریخی کشور ایران است؟

- در حالی که کشورهای دیگر منطقه هم چون مصر، ترکیه، سوریه و لبنان در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی رشد

مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

- مردم به توانمندی‌های خود برای ایجاد تحول و تغییر در شیوه حکمرانی سیاسی و زندگی جمعی پی بردند.

- اقدامات محدود مذهبی و ملی، مثل تأسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی، چندان اثربخش نبود.

(۱) قاجار - نیمه اول حکومت صفوی - دوره پایانی حکومت صفوی

(۲) پهلوی - نیمه اول حکومت صفوی - پهلوی

(۳) پهلوی - انقلاب اسلامی - قاجار

(۴) قاجار - انقلاب اسلامی - قاجار

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود،
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دسترچه سؤال ؟

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۲۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراجعات

فارسی (۱)	مریم پیروی - حسین پرهیزگار - احمد فهیمی - محسن فدایی - الهام محمدی
دین و زندگی (۱)	فریدین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشستر - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سپیده فتح اللهی	مرتضی منشاری	—	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیر مهدی افشار	—	محمد صدرا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۱۰ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی،
ادبیات حماسی (رستم و
اشکبوس)
درس ۱۱ تا ۱۲
صفحه‌های ۸۴ تا ۱۰۳

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

۱۰۱- در کدام گزینه، معنای تمامی کلمات به‌درستی آمده است؟

- (۱) «بعث: حزبی سیاسی با رهبری صدام حسین»، «توسن: اسب رام»، «مدفن: گور»
- (۲) «کرکس: پرنده‌ای از رده‌ی لاشخورها»، «وقاحت: بی‌شرمی، بی‌حیایی»، «بنات‌الخمینی: دختران امام خمینی (ره)»
- (۳) «اسرا: جمع اسیر، گرفتاران»، «جسارت: بی‌باکی و گستاخی»، «ملاک: سنجش»
- (۴) «تجلی: جلوه‌گری»، «توش: توانایی تحمل سنگینی یا فشار»، «زبر: پایین، تحت»

۱۰۲- در گروه کلمات زیر چند نادرستی املایی وجود دارد؟

«انفجار مهیب - ازدهام مردم - مددکار هلال احمر - استوره زندگی - هوای داغ - فضای اردوگاه - صلیب سرخ - ترجیح دادن»

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

۱۰۳- در چند بیت از ابیات زیر ویژگی «دو حرف اضافه برای یک متمم» به چشم می‌خورد؟

- الف) بیامد خمیده به زین اندرون
- ب) بگیر و به گیسوی او بر، بدوز
- ج) به رستم بر آن‌گه ببارید تیر
- د) به جمشید بر تیره‌گون گشت روز

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

۱۰۴- در کدام گزینه، کلمه «همال» به کار نرفته است؟

- (۱) به رنگ زر بودی رنگ دشمنش همه سال
- (۲) پندار درد گشتم گویی که درد و عالم
- (۳) بلبل همی بخواند در شاخسار بید
- (۴) بسترد و گفت چون که سنایی همه ز چهل

۱۰۵- در کدام گزینه آرایه «کنایه» نمی‌یابید؟

- (۱) کمان به‌زه را به بازو فکند
- (۲) چو رهام گشت از کشانی ستوه
- (۳) تو قلب سپه را به‌آیین بدار
- (۴) بدو گفت خندان: که نام تو چیست؟

به بند کمر بر، بزد تیر چند

بیچید زو روی و شد سوی کوه

من اکنون پیاده کنم کارزار

تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟

۱۰۶- کدام آرایه‌ها در بیت زیر، یافت می‌شود؟

«تا زبر خاکی ای درخت تنومند   مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند»

(۱) جناس، مراعات نظیر، تضاد   (۲) مجاز، کنایه، استعاره

(۳) کنایه، تلمیح، تشخیص   (۴) تلمیح، جناس، تشبیه

۱۰۷- در کدام بیت، به مفهوم «و لا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون» اشاره ندارد؟

(۱) من ایرانی‌ام آرمانم شهادت   تجلی هستی است جان‌کندن من

(۲) زنده جاوید ماند سکه اقبال یافت   سر که فدای تو گشت زر که نثار تو شد

(۳) ای حیات عاشقان در مردگی   دل نیایی جز که در دل‌بردگی

(۴) گفت ای مطرب‌شده با عام و خاص   مرده شو چون من که تا یابی خلاص

۱۰۸- مفهوم بیت «سر گرگ باید هم اول برید/ نه چون گوسفندان مردم درید» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) مسئولیت‌پذیری و تعهد   (۲) دوراندیشی و پیشگیری از حادثه

(۳) توصیه به حرکت و اعتراض   (۴) ستیز با دشمنان

۱۰۹- شاعر در بیت «جز از جام توحید، هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من» بر کدام مفهوم تأکید دارد؟

(۱) شهادت‌طلبی   (۲) باده‌نوشی

(۳) یکتاپرستی   (۴) ظلم‌ستیزی

۱۱۰- بیت «جان چیست ز جان بهتر و شیرین‌تر و خوش‌تر/ گر زان که مرا هست فدای وطن من» با کدام بیت زیر ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

(۱) کجا می‌توانی ز قلبم ربایی   تو عشق میان من و میهن من؟

(۲) نه تسلیم و سازش نه تکریم و خواهش   بتازد به نیرنگ تو توسن من

(۳) جز از جام توحید هرگز ننوشتم   زنی گربه تیغ ستم گردن من

(۴) تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی   جدا سازی ای خصم سر از تن من

۲۰ دقیقه

قدم در راه

(آهنگ سفر، اعتماد بر او)

درس ۹ و ۱۰

صفحه ۹۳ تا ۱۱۲

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- سرنوشت ابدی انسان بر چه اساسی تعیین می‌گردد و وظیفه انسان در دنیا پس از فهمیدن حقیقت مذکور،

کدام مورد می‌باشد؟

- (۱) رفتار و اعمال انسان در دنیا - با عزم قوی و اراده محکم، برآنچه که برگزیده، جامه عمل بپوشاند.
- (۲) رفتار و اعمال انسان در دنیا - در مسیری گام بردارد که موفقیت آن حتمی باشد و آخرتی آباد را برای او رقم بزند.
- (۳) شناخت انسان از هدف‌های متعالی - در مسیری گام بردارد که موفقیت آن حتمی باشد و آخرتی آباد را برای او رقم بزند.
- (۴) شناخت انسان از هدف‌های متعالی - با عزم قوی و اراده محکم، برآنچه که برگزیده، جامه عمل بپوشاند.

۱۱۲- از پیام کدام آیه شریفه درمی‌یابیم که خداوند آن چیزی را برای انسان متوکل رقم میزند که خیر و صلاح او در آن باشد؟

- (۱) «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ»
- (۲) «وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ»
- (۳) «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ»
- (۴) «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ»

۱۱۳- به ترتیب، کدام راه ثبات قدم در مسیر قرب الهی، انسان را به یاد قیامت می‌اندازد و حدیث علوی «من حاسب نفسه سَعِدَ» اشاره به کدام راه

دارد؟

- (۱) مراقبت - مراقبت
- (۲) محاسبه و ارزیابی - محاسبه و ارزیابی
- (۳) عهد بستن با خدا - محاسبه و ارزیابی
- (۴) عهد بستن با خدا - مراقبت

۱۱۴- خداوند حکیم بیشتر از هر کس با چه انسان‌هایی انس می‌گیرد و چرا اگر مصیبت بر آنان فرو بارد، به خدا پناه آورده و روی به درگاه او

می‌شوند؟

- (۱) کسانی که به بندگان خداوند مخصوصاً نیازمندان کمک می‌کنند. - چون می‌دانند سررشته کارها به دست خداست.
- (۲) کسانی که بیشتر به او عشق می‌ورزند. - چون خداوند اسرار انسان‌ها را می‌داند و بر اندیشه‌هایشان آگاه است.
- (۳) کسانی که به بندگان خداوند مخصوصاً نیازمندان کمک می‌کنند. - چون خداوند اسرار انسان‌ها را می‌داند و بر اندیشه‌هایشان آگاه است.
- (۴) کسانی که بیشتر به او عشق می‌ورزند. - چون می‌دانند سررشته کارها به دست خداست.

۱۱۵- چرا قرآن کریم، پیامبر (ص) را به عنوان الگو معرفی می‌کند و می‌فرماید: «رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است.»؟

- (۱) بهتر است هر شب کارهای آن روز خود را ارزیابی کنیم و در پایان هفته، به حساب آن هفته رسیدگی کنیم.
- (۲) پیامبر (ص) همواره از اهل بیت (ع) به عنوان انسان‌هایی برتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند، یاد کرده است.
- (۳) می‌توان از الگوها کمک گرفت و با دنبال کردن آنان سریع‌تر به هدف رسید.
- (۴) باقی‌ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا و الگوهای معرفی شده را به دنبال دارد.

۱۱۶- از حدیث نبوی «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا» و حدیث علوی «گذشت ایام، آفاقی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و

کارها می‌شود.» به ترتیب می‌توان کدام راه ثبات قدم در مسیر قرب الهی را فهمید؟

- (۱) تصمیم و عزم برای حرکت - عهد بستن با خدا
- (۲) تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت
- (۳) محاسبه و ارزیابی - مراقبت
- (۴) ارزیابی - عهد بستن با خدا

۱۱۷- عبارت قرآنی «... آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید...» خطاب به چه کسانی است؟

- (۱) در دنیا از نمازگزاران نبودند و از محرومان دستگیری نمی‌کردند و غرق در معصیت بودند.
- (۲) تفاوت بر آنان چیره شد و در گمراهی به سر می‌بردند.
- (۳) اموال یتیمان را در دنیا به ستم می‌خوردند و رباخوار هستند.
- (۴) پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشدند.

۱۱۸- با توجه به آیه شریفه «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ...» مفهوم کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) ناتوانی غیرخدا در دور کردن گزند و آسیب از انسان
- (۲) کافی بودن خداوند برای پیامبر (ص)
- (۳) اگر خداوند رحمتی را برای انسان بخواهد، غیرخدا در دور کردن این رحمت، ناتوان است.
- (۴) همه موارد

۱۱۹- در مسیر تقرب الهی و مرحله عهد بستن با خداوند متعال، «ناخشنودی و خشنودی او» به ترتیب تابع کدام موارد است؟

- (۱) گام نهادن در مسیر هلاکت و ظلم به خود - قدم برداشتن در مسیر سعادت و خوشبختی خویش
- (۲) گام نهادن در مسیر هلاکت و ظلم به خود - سپردن سرنوشت خویش به دست حوادث
- (۳) عقب‌نشینی در مقابل مشکلات - سپردن سرنوشت خویش به دست حوادث
- (۴) عقب‌نشینی در مقابل مشکلات - قدم برداشتن در مسیر سعادت و خوشبختی خویش

۱۲۰- چه توکل‌کننده‌ای می‌داند که انسان باید در راستای راهیابی به نیازها و خواسته‌هایش، از ابزار و اسباب بهره جوید و بی‌توجهی به این ابزار و

اسباب بیانگر بی‌توجهی به کدام مورد است؟

- (۱) توکل‌کننده‌ای که اهل عبادت است. - بی‌توجهی به حکمت و علم الهی
- (۲) توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت است. - بی‌توجهی به نعمت و علم الهی
- (۳) توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت است. - بی‌توجهی به حکمت و علم الهی
- (۴) توکل‌کننده‌ای که اهل عبادت است. - بی‌توجهی به نعمت و علم الهی

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۲۱- کامل‌ترین پاسخ به سؤال زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«توکل در چه جایی درست است و در چه صورتی خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد؟»

(۱) در جایی که انسان‌ها وظیفه و مسئولیت خود را به درستی انجام دهند. - انسان در قلب خود به خداوند تکیه کند و واقعا او را تکیه‌گاه خود ببیند.

(۲) در جایی که انسان‌ها صادقانه برخداوند توکل کنند. - در صورتی که انسان خداوند را سرچشمه همه خیرها و شرها بداند.

(۳) در جایی که انسان‌ها وظیفه و مسئولیت خود را به درستی انجام دهند. - در صورتی که انسان خداوند را سرچشمه همه خیرها و شرها بداند.

(۴) در جایی که انسان‌ها صادقانه برخداوند توکل کنند. - انسان در قلب خود به خداوند تکیه کند و واقعا او را تکیه‌گاه خود ببیند.

۱۲۲- در راستای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه مرحله بعد از «تصمیم و عزم برای حرکت» چیست؟

(۱) مراقبت (۲) محاسبه و ارزیابی

(۳) عهد بستن با خداوند (۴) توکل بر خداوند

۱۲۳- از نظر پیامبر (ص) چه کسانی سر بار دیگران هستند؟

(۱) کسانی که فقط به صورت زبانی بر خدا توکل می‌کنند. (۲) کسانی که اهل همت، تعقل و پشتکار نیستند.

(۳) کسانی که اهل کار و فعالیت نیستند. (۴) توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت نباشد.

۱۲۴- در مسیر قرب الهی بعد از مراقبت نوبت ... است تا ... شناخته شود.

(۱) محاسبه و ارزیابی - راه رستگاری (۲) محاسبه و ارزیابی - عوامل موفقیت یا عدم موفقیت

(۳) عهد و پیمان با خدا - راه رستگاری (۴) عهد و پیمان با خدا - عوامل موفقیت یا عدم موفقیت

۱۲۵- آیه شریفه «و اصبر علی ما اصابک ...» مربوط به کدامیک از گام‌های مسیر قرب الهی است؟

(۱) عهد بستن با خدا (۲) تصمیم و عزم برای حرکت

(۳) محاسبه (۴) مراقبت

۱۲۶- وظیفه انسانی که در عهد خود با خداوند سستی ورزیده، چیست؟

(۱) مراقبت از عهد و پیمان (۲) سرزنش و مورد عتاب قرار دادن خود

(۳) تکرار عهد و پیمان در زمان‌های معین (۴) اجتناب از کارهای حرام

۱۲۷- آیه شریفه «أليس الله بكاف عبده» با کدام یک از آیات شریفه زیر هم مفهوم است؟

(۱) «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ» (۲) «إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ»

(۳) «قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ» (۴) «وَوَعَدَ اللَّهُ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ»

۱۲۸- از دیدگاه پیامبر (ص) پیروی از انسان‌هایی که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند، چه پیامدی دارد؟

(۱) استفاده از تجربه آنان (۲) سریع‌تر رسیدن به هدف

(۳) رستگاری و نجات (۴) شناخت راه‌های موفقیت

۱۲۹- بعد از محاسبه و ارزیابی اگر معلوم شود که در عهد خود با خدا موفق بوده‌ایم، کدام اقدام شایسته است و علت آن چیست؟

(۱) مراقبت اعمال - تا عهدمان با عهدشکنی، آسیب ببیند.

(۲) سپاسگزاری و شکرگزاری از خداوند - چون خداوند بهترین پشتیبان انسان در انجام پیمان‌هاست.

(۳) انجام واجبات و دوری از محرمات - تا خداوند از ما خشنود شود.

(۴) استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها - تا آسان‌تر به هدف برسیم.

۱۳۰- توکل به چه معناست و انسان متوکل از کدام وعده خداوند بهره‌مند می‌شود؟

(۱) سپردن کارها به خداوند - «فهو حسبه» (۲) خدا را تکیه‌گاه خود دانستن - «وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ»

(۳) خدا را تکیه‌گاه خود دانستن - «فهو حسبه» (۴) سپردن کارها به خداوند - «وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ»

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The Value of Knowledge (Reading, ..., Writing)

درس ۳۳

صفحه‌های ۸۰ تا ۹۳

- 131- Nobody had more books than he did, so he ... of selling some of ... last month.**
- 1) thought - themselves   2) was thinking - them
3) thinks - them   4) is thinking - themselves
- 132- I guess Mr. Lampard finds it very difficult to express ... Persian.**
- 1) himself when he was speaking   2) him when he is speaking
3) himself when he is speaking   4) him when he was speaking
- 133- I ... to read books about animals, especially about lions and their lives in the wild.**
- 1) was liking   2) will likes
3) am liking   4) like
- 134- Everyone has ... like happiness, sadness, and anger. It's normal to have different feelings every day. What is important is how you face these feelings.**
- 1) beliefs   2) thoughts   3) emotions   4) successes
- 135- The news about the school holiday ... quickly! Students told their classmates; and soon, everyone in the school knew about it.**
- 1) gave up   2) passed away
3) went around   4) came in
- 136- It ... started to rain, and we had to run for cover under a big tree.**
- 1) recently   2) suddenly   3) hopefully   4) sadly

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

White blood cells are an important part of our immune system. They help keep us healthy by fighting germs like bacteria and viruses. White blood cells also help to get rid of other harmful things. They find where the germs are and start to destroy them. When there's a sickness, white blood cells leave blood to help out.

Another name for a white blood cell is leukocyte. “Leuko” means white, and “cyte” means cell. There are three main types of white blood cells, and they do different jobs. Some white blood cells kill and eat germs, while others make special helpers called antibodies to help find and destroy germs. The third type looks for things that don’t belong in our body and attacks them.

When a germ makes someone sick, the body shows it. It can become red, hot, and painful. This redness, heat, and pain are signs that the body is reacting.

- 137- What do white blood cells do?**
- 1) They help us breathe.
  - 2) They destroy germs and keep us healthy.
  - 3) They make us grow.
  - 4) They help us see better.
- 138- Which of the following is true about white blood cells?**
- 1) They carry oxygen in the blood.
  - 2) They make us tired and hungry.
  - 3) They only work when we are healthy.
  - 4) They can leave the blood to fight sickness.
- 139- The underlined word “it” in paragraph 3 refers to ... .**
- 1) pain
  - 2) germ
  - 3) body
  - 4) heat
- 140- When germs make us sick, our body ... .**
- 1) gets red, hot, and hurts.
  - 2) feels happy and strong.
  - 3) gets bigger.
  - 4) becomes sleepy.

هوش و استعداد معلّمی

بر اساس متن زیر، از کتاب «حقوق مدنی، اعمال حقوقی» از دکتر ناصر کاتوزیان، به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

اشتباه پندار نادرستی است که انسان از واقعیت دارد. در حقوق نیز مفهوم اشتباه از معنای لغوی و عرفی خود دور نیفتاده است. ولی در صورتی از این حالت نفسانی سخن گفته می‌شود که موضوع آن یکی از اعمال حقوقی و به‌ویژه «قرارداد» باشد.

بنا بر اصل حاکمیت اراده عمل حقوقی در صورتی اعتبار دارد که با قصد واقعی دو طرف منطبق باشد، یعنی آنچه واقع شده با مقصود یکی باشد. زیرا، نفوذ و اعتبار خود را از آن می‌گیرد. پس، اگر تصویری که مبنای تکوین اراده قرار گرفته است، با واقع مخالف باشد، به طور مسلم چنین اراده‌ای معلول است و نمی‌تواند آثار قصد و رضای متعارف را داشته باشد. ما وقع لم يقصد و ما قصد لم يقع.

اشتباهی اراده را معلول می‌کند که به هنگام تصمیم‌گرفتن رخ دهد. هر گاه خطایی در بیان اراده اتفاق افتد، باید اصلاح شود و گوینده را پای‌بند نسازد. برای مثال، هر گاه در وصیت‌نامه‌ای نام موصی‌له به اشتباه نوشته شود، این خطا حق شخص مورد نظر موصی را از بین نمی‌برد و اگر نادرستی بیان احرار شود، مقصود اصلی حکومت می‌یابد. همچنین است در موردی که فروشنده بهای کالا را به جای ده‌هزار تومان ده‌هزار ریال بگوید. منتها، اشتباه اخیر در صورتی که طرف قرارداد را گمراه کند، مانع از تحقق تراضی است و از این جهت عقد را باطل می‌کند. به بیان دیگر، چنین اشتباهی عیب تراضی است نه اراده.

۲۷۱- بهترین معنا برای واژه‌ی «تراضی» طبق متن بالا کدام است؟

(۲) موافقت

(۱) تسلیم

(۴) تقابل

(۳) برابری

۲۷۲- متن بالا به کدام پرسش (ها) پاسخ می‌دهد؟

الف) صحت و سلامت عقل موصی در وصیت‌نامه با چه معیاری ارزیابی می‌شود؟

ب) الزامات احرار نادرستی بیان در قضاوت چیست؟

ج) آیا انطباق عمل حقوقی بر قصد واقعی معامله‌کنندگان، عاملی در سنجش اعتبار آن عمل محسوب می‌شود؟

(۲) «الف» و «ب»

(۱) فقط «ب»

(۴) «الف» و «ج»

(۳) فقط «ج»

۲۷۳- رابطه‌ی بین دو قسمت مشخص‌شده را کدام گزینه بهتر بیان کرده است؟

(۱) عبارت نخست مفهومی کلی را بیان می‌کند و عبارت دوم، برای اثبات آن، مثالی می‌آورد.

(۲) عبارت دوم در ادامه‌ی عبارت نخست، و در نتیجه‌ی اجرای آن چیزی است که خواسته شده است.

(۳) عبارت نخست مثالی است برای آن‌چه در عبارت دوم بیان می‌شود.

(۴) عبارت دوم در ادامه‌ی عبارت نخست، نتیجه‌ی اجرانشدن خواسته را واضحت‌تر بیان می‌کند.

۲۷۴- در مورد زیر، کدام موضوع درست است؟

«شخص «الف» با ارسال پیامک به شخص «ب» پیشنهاد فروش انگشتری از طلا به وی داده است و شخص «ب» با اعلام قبول خرید انگشتر، برای

تحویل‌گرفتن کالا اقدام کرده است، ولی شخص «الف» به جای انگشتر طلا به وی گوشواره‌ی طلا داده است.»

(۱) اگرچه قصد و رضای طرفین در این معامله رعایت نشده است، معامله باطل محسوب نمی‌شود.

(۲) اشتباه در این معامله نه به معنای عرفی خود است و نه به معنای لغوی خود، بنابراین در دعاوی حقوقی بررسی نمی‌شود.

(۳) قصد و رضا در این معامله معیوب است، لذا باطل است.

(۴) اشتباه رخ‌داده، حق فروش را برای فروشنده از بین می‌برد، چرا که نادرستی بیان احرارپذیر نیست.

* بر اساس متن زیر، به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

* فلسفه چیست؟ پاسخ به این پرسش حقیقتاً دشوار و به اعتقاد برخی ناممکن است. واژه «فلسفه» یا همان «فیلسوفیا» خود کلمه‌ای یونانی است که اولین بار فیثاغورس آن را به کار برد: «فیلو» به معنای «دوست‌داری» و «سوفیا» به معنای «دانایی» است. اگر بخواهیم از ریشه نام کلمه آن را تعریف کنیم، باید بگوییم فلسفه بر پایه تفکر بنا شده است، تفکر درباره کلی‌ترین و اساسی‌ترین موضوعات جهان و زندگی. اما یقیناً این تعریفی گویا نیست و ناچاریم از ویژگی‌های فلسفه سخن بگوییم.

فلسفه همیشگی است؛ بر این اساس که در هر عصری بر اساس پیشرفت علوم مختلف، پاسخ‌های گوناگونی به پرسش‌های مربوط به آن علوم داده می‌شود، در حالی که فلسفه، مطالعه جنبه‌ای دیگر از واقعیت است، جنبه‌ای متمایز از جنبه‌هایی که دیگر علوم به آن پرداخته‌اند و کلی‌ترین موضوعی که بتوان با آن سر و کار داشت: وجود. ارسطو می‌گوید «فلسفه، علم احوال موجودات است، از آن حیث که وجود دارند». ابن‌سینا نیز می‌گوید: «فلسفه، آگاهی بر وجود و حقایق تمام اشیا است به قدری که برای انسان ممکن است». بدیهی است که این تعریف، خود سرآغاز پرسش‌هایی دیگرند: «حد درک انسان کجاست؟»، «آیا علم ما به موضوع، حقیقت آن را نشان می‌دهد؟»، «آیا انسان‌ها همه به یک شکل فکر می‌کنند؟» و ... از این عبارات می‌توان فهمید که چگونه برخی فلسفه را «علمی الهی، مقدس و فرابشری» دانسته‌اند.

امروزه فلسفه در همه علوم دیده می‌شود. آن‌جا که از شناخت‌شناسی و از جبر و اختیار می‌گوید، به مغز و مخچه و اعصاب مربوط می‌شود و آن‌جا که از اخلاق صحبت می‌کند، به باستان‌شناسی و تاریخ هم می‌رسد. فلسفه برای خود دانشکده و استادان جداگانه‌ای در دانشگاه‌ها دارد، اما هرگز به همان دانشکده و به محیط‌های علمی محدود نمی‌شود.

۲۷۵- بر اساس متن، معنای کلمه «فلسفه» کدام است؟

- (۱) عشق‌دوستی
(۲) وجودشناسی
(۳) علم‌دوستی
(۴) علم الهی

۲۷۶- کدام گزینه درباره فلسفه درست نیست؟

- (۱) یونانیان نقش مهمی در تبیین فلسفه داشته‌اند.
(۲) تعریف فلسفه راحت نیست، چون هم گسترده است و هم پیچیده.
(۳) فلسفه به محیط علمی دانشگاه‌ها منحصر نمی‌شود.
(۴) استادان فلسفه، به همه علوم روز دیگر تسلط کامل دارند.
- ۲۷۷- نویسنده متن، فلسفه را علمی «همیشگی» می‌داند، به این معنا که ...

- (۱) پاسخ آن به پرسش‌هایش، همواره در حال تغییر است.
(۲) پاسخ آن به پرسش‌هایش، هرگز تغییر نمی‌کند.
(۳) مسائل آن برای همه انسان‌ها رخ می‌دهد.
(۴) مسائل آن در طول تاریخ یکسان بوده است.

* مریم، زهرا، فاطمه و حدیث هر کدام با یک کت، یک دامن، یک کفش و یک شال وارد مهمانی شده‌اند که هر کدام از آن‌ها سفید، سیاه، آبی یا قرمز است، به شکلی که هر شخص از همه رنگ‌ها پوشیده است. می‌دانیم دامن حدیث سیاه و دامن مریم هم‌رنگ کت حدیث است و کت زهرا سفید است. کفش فاطمه برخلاف کت حدیث آبی است، شال فاطمه و کفش زهرا قرمز است، کفش حدیث مثل شال مریم سفید است و کت مریم آبی است و دامن فاطمه هم‌رنگ کفش حدیث است.

با این داده‌ها به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- شال حدیث قطعاً هم‌رنگ است با ...

- (۱) کت مریم
(۲) کت زهرا
(۳) کفش مریم
(۴) کفش زهرا

۲۷۹- دامن مریم قطعاً هم‌رنگ است با ...

- (۱) دامن فاطمه
(۲) دامن حدیث
(۳) شال فاطمه
(۴) کفش حدیث

۲۸۰- کدام شخص است که رنگ کت و یا دامن و یا شال و یا کفش او به طور دقیق معلوم نیست؟

- (۱) مریم
(۲) زهرا
(۳) فاطمه
(۴) حدیث

۲۸۱- کت فاطمه و کت حدیث به ترتیب به کدام رنگ‌اند؟

- (۱) سیاه - قطعی نیست.
(۲) قطعی نیست - سیاه
(۳) قرمز - سیاه
(۴) سیاه - قرمز

۲۸۲- تعداد زیادی مهره رنگی داریم و می‌دانیم از هر ده مهره‌ای که از این بین انتخاب کنیم، حداقل چهار مهره هم‌رنگ خواهند بود. حداکثر چند نوع رنگ در بین این مهره‌ها وجود دارد؟

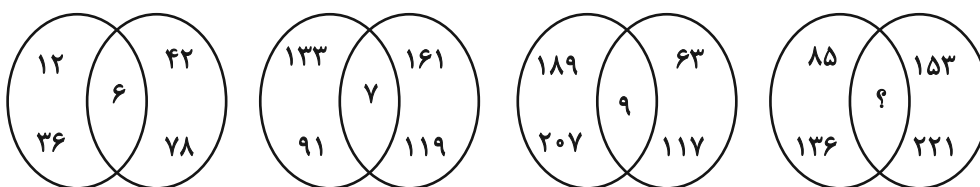
- (۱) ۴
(۲) ۵
(۳) ۶
(۴) ۷

۲۸۳- قیمت کالای «الف» با بیست درصد افزایش، با قیمت کالای «ب» پس از ده درصد کاهش برابر شده است. اختلاف قیمت اولیه این دو کالا در آغاز معادل چند درصد قیمت «ب» بوده است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۱۵
(۳) ۲۵
(۴) ۴۵

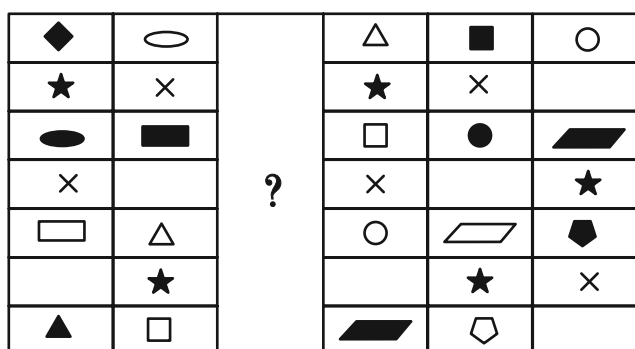
۲۸۴- مریم دیواری را در ۱۶ ساعت و زهرا همان دیوار را در ۲۴ ساعت رنگ می‌کند. این دو تن همراه با فاطمه این دیوار را در ۸ ساعت رنگ می‌کنند. فاطمه تنهایی کار را در چند ساعت تمام می‌کند؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۱۸
(۳) ۳۲
(۴) ۴۸

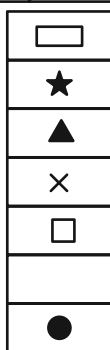

17 (1)

-۲۸۶

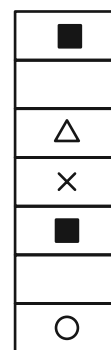
(f)

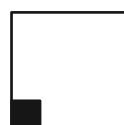
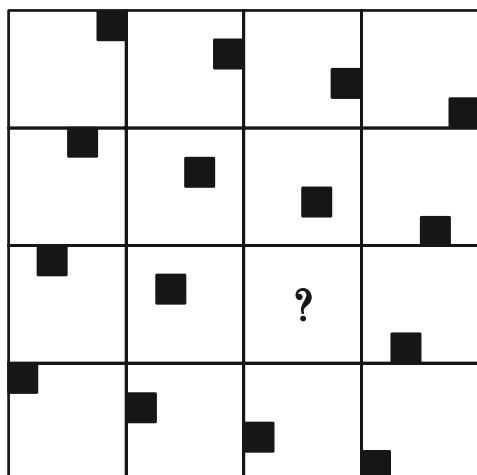
(۳)

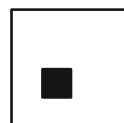
(5)

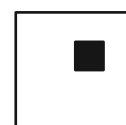
」(Y)

5

(9)

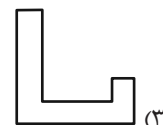
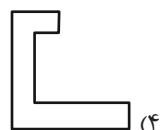
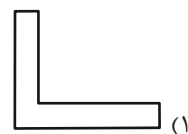
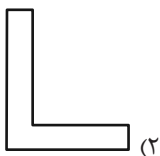
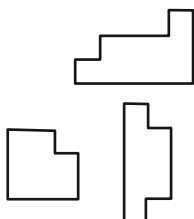
10

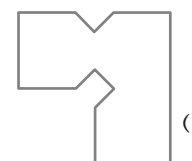
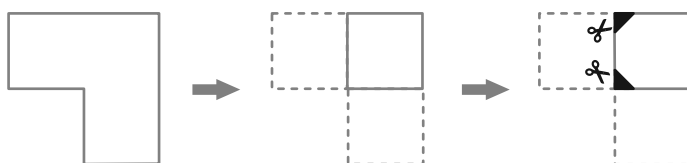
15

-۲۸۷

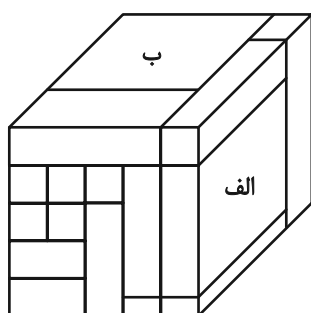
۲۸۸- کدام قطعه را کنار سه قطعه زیر قرار دهیم تا یک مربع کامل ساخته شود؟ قطعه‌ها را می‌توان چرخاند.

۲۸۹- برگه کدام گزینه را پس از تا و سوراخ و برش‌های نشان‌داده‌شده، باز کنیم تا شکل زیر ساخته شود؟ خط‌چین‌ها حدود کاغذ را نشان می‌دهند.

۲۹۰- حجم زیر از شانزده مکعب‌مستطیل تشکیل شده است. مکعب‌مستطیل‌های «الف» و «ب» به ترتیب با چند مکعب‌مستطیل در بیش از یک نقطه دیگر در تماسند؟

دیگر در تماسند؟

(۱) چهار - پانزده

(۲) پنج - چهارده

(۳) پنج - پانزده

(۴) شش - چهارده

پاسخنامه

دهم انسانی

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی، زانیار محمدی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، محمد مالک
علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب جامع
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، ریحانه امینی، یاسین ساعدی
عربی، زبان قرآن (۱)	رضا خداداده، منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، مصطفی قدیمی‌فرد
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، زهرا دامیار، فاطمه عزیزی، فرشید مشعربور
منطق	جواد پاکدل، محمد رضایی‌نقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، علی صیدی، آیدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، آرش کتاب‌فروش بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان، زهرا آزاد	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع	ملیکا ذاکری، زهرا قصری	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	ساغر اسفهبدی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	زهرا قصری	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی، سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی، زهرا آزاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	_____	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۳»

(آروین هسینی)

مسئول کنترل، لوسترها را ۹ در میان (هر ده تا یکی) چک می کند، پس:

$$130 = \frac{1300}{10} = \text{اندازه جامعه}$$

$$1170 = 1300 - 130 = \text{اندازه نمونه}$$

(گردآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۲- گزینه «۴»

(آروین هسینی)

«واحد آماری» به هر یک از افراد یا چیزهایی می گویند که داده‌های مربوط به آن‌ها در یک بررسی آماری گردآوری می شود.

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۳)

۳- گزینه «۴»

(مهروی اسفندیاری)

در موضوع اول، بهترین روش جمع آوری داده، استفاده از «مصاحبه» است. موضوع دوم را باید با «مشاهده» بررسی کرد و در موضوع سوم به «داده‌های ثبت شده (دادگان‌ها)» مراجعه می کنیم.

(گردآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸)

۴- گزینه «۳»

(آروین هسینی)

عبارت گزینه «۳» نادرست است؛ زیرا همیشه اطلاعات ثبتی در اختیار نیست، ولی سایر گزینه‌ها درست می باشند.

(گردآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۵- گزینه «۲»

(مسعود عباسی)

می دانیم که پارامتر، مربوط به جامعه و آماره، مربوط به نمونه است؛ پس:

$$\frac{250}{450} = \frac{250}{450} = \frac{25}{45} = \frac{5}{9} = \text{تعداد ماشین در کشور} / \text{کل موتور و ماشین در کشور}$$

$$\frac{20}{50} = \frac{20}{50} = \frac{2}{5} = \text{تعداد موتور در شهر} / \text{کل موتور و ماشین در شهر}$$

$$\frac{2}{5} = \frac{18}{25} = \text{خواسته مسئله}$$

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹)

۶- گزینه «۳»

(مفسن جهان بخش)

تشریح موارد نادرست:

(الف) دمای اتاق، کمی فاصله‌ای است.

(ب) وزن کیسه‌های شنی، کمی نسبتی است.

(د) رتبه افراد، کیفی ترتیبی است.

(گردآوری داده‌ها، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۷- گزینه «۱»

(مفسن جهان بخش)

میانگین این اعداد را محاسبه می کنیم:

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+10+17+17+18+20+23+59}{10}$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{180}{10} = 18$$

مد این داده‌ها برابر ۱۷ است، چون بیشتر از همه داده‌ها، تکرار شده است:

$$\Rightarrow M = 17$$

برای پیدا کردن میانه این ۱۰ داده، باید میانگین دو داده پنجم و ششم را به دست آوریم:

$$\Rightarrow m = \frac{17+17}{2} = 17$$

حال حاصل عبارت خواسته شده را به دست می آوریم:

$$\Rightarrow \frac{\bar{x}+6}{m+M} = \frac{18+6}{17+17} = \frac{24}{34} = \frac{12}{17}$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۸- گزینه «۴»

(مهروی اسفندیاری)

اگر از داده‌های $-2x_1+1, -2x_2+1, -2x_3+1, \dots, -2x_n+1$ ابتدا یک واحد کم کنیم و سپس آن‌ها را بر ۲- تقسیم کنیم، داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ به دست می آید. میانه آن‌ها نیز همین تغییرات را دارد. پس در حالت جدید داریم:

$$1 - \text{میانه در حالت اول} = -2$$

$$\Rightarrow \frac{18-1}{-2} = \frac{17}{-2} = -8.5$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۹- گزینه «۳»

(دانیال ترکیش)

فرض می کنیم میانگین داده‌های اولیه، $\bar{x}$ است؛ یعنی $\bar{x} = 6$ با توجه به این که عمل ضرب و تفریق داده‌ها، روی میانگین تأثیر مستقیم دارد؛ پس داریم:

$$9 = \bar{x}_{\text{جدید}} \rightarrow 9 - 3 = 2 \times 6 - 3 = 9 \Rightarrow \bar{x}_{\text{جدید}} = 9$$

$$\Rightarrow \text{نسبت میانگین جدید به اولیه} = \frac{9}{6} = \frac{3}{2} = 1.5$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۰- گزینه «۳»

(زانیار مموری)

$$675 = 10 \times 67.5 = \text{تعداد} \times \text{میانگین} = \text{مجموع داده‌های اولیه}$$

$$630 = 9 \times 70 = \text{تعداد} \times \text{میانگین} = \text{مجموع داده‌های جدید}$$

$$45 = 675 - 630 = \text{مجموع اولیه} - \text{مجموع جدید}$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۳»

(مفهرد مالک)

در گزینه «۳»، هیچ گونه حذف همزه‌ای رخ نداده است و قبل از کلمات همزه‌دار، با مصوت روبه‌رو هستیم؛ در حالی که برای حذف همزه باید کلمه قبلی به صامت خاتمه یابد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جان از: جا نز

گزینه «۲»: بهتر از: به ت رز

گزینه «۴»: می ترسم از: می ترس مز / آن است: آنست

(موسیقی شعر، صفحه ۶۸)

۱۲- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ب بین ذر را تِ رُو حانی کِ شد تا ب نَ زین صَح را

گزینه «۳»: ز هی گو ه ر مَن ثور ز هی پُش تَ وَل لا

گزینه «۴»: پِن گر کِ لَد دَت چُن بَ وَد مَح بو بِ خُش آواز را

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۱۳- گزینه «۲»

(ابوالفضل عباس زاده)

تقطیع مصراع چهارم به درستی صورت گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حذف همزه در نوشتن خط عروضی رعایت نشده است: «روشن اگر: رُو شَ نَ گر» شکل درست آن است.

گزینه «۳»: در تقطیع به ارکان، آخرین هجای مصراع همواره باید بلند محسوب شود. در این گزینه، هجای آخر بلند محسوب نشده است.

گزینه «۴»: در نوشتن خط عروضی تشدید باید محسوب گردد.

خط عروضی درست مصراع به شکل زیر است:

«صُب حِ اُم می دِمَ نَز جی بِ اُفُق سَر بَر زَن»

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۱۴- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

تقطیع مصراع صورت سؤال:

پِن	هان	نَ	گش	تِ	ای	کِ
-	-	U	-	U	-	U
هَ	وی	دا	کُ	نَم	تَ	را
U	-	-	U	-	U	-

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۵- گزینه «۳»

(اکرم رسا)

بررسی ابیات:

«الف»: علی‌رغم ردیف طولانی آن، موازنه ندارد.

«ب»: موازنه دارد:

در	خون	چه	کشی	تنم	نه	زوبینم
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
در	تف	چه	بری	دلیم	نه	پیکانم

«ج»: تا کلمه «چو» موازنه دارد؛ ولی در پایان بیت موازنه نمی‌بینیم؛ پس موازنه ندارد.

«د»: بین کلمات «نگویم، نبویم و نجویم» سجع وجود دارد.

«ه»: ترصیع دارد.

(بدیع لفظی، صفحه ۷۳)

۱۶- گزینه «۳»

(علی صیدانلو)

ابیات «ب» و «د» موازنه و ابیات «الف»، «ج» و «ه» ترصیع دارند.

بررسی موارد:

الف

زهی	آسایش	و	رحمت	نظر	را	کش	تو	منظوری
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
زهی	بخشایش	و	دولت	پدر	را	کش	تو	فرزندی

ب

به	لطف	اگر	بخرامد	هزار	دل	ببرد
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
به	قهر	اگر	بستیزد	هزار	تن	بکشد

(ج)

در	سینه	کشیده	عقل	گفتارم
↓	↓	↓	↓	↓
بر	دیده	نهاده	فضل	دیوانم

(د)

تیر	بلای	او	را	جز	دل	هدف	نباشد
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
تیغ	جفای	او	را	جز	جان	سپر	نباشد

(ه)

ای	منور	به	تو	نجوم	جمال
↓	↓	↓	↓	↓	↓
ای	مقرر	به	تو	رسوم	کمال

(بریع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۷- گزینه «۳»

(فاطمه عبدالوند)

تنها در گزینه «۳»، تک‌تک کلمات دو مصراع علاوه بر هم‌وزن بودن، حروف پایانی مشترک نیز دارند.

سایر گزینه‌ها موازنه دارند، اما گزینه «۳» دارای ترصیع می‌باشد.

(بریع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۸- گزینه «۴»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

در این تیپ سؤالات با حذف گزینه به جواب مدنظر می‌توان رسید.

با «موازنه» گزینه «۱» حذف می‌شود؛ زیرا در مورد «ه» موازنه‌ای وجود ندارد؛ اما در موارد «ب» و «د» شاهد موازنه هستیم.

در مورد «الف» سجعی وجود ندارد؛ پس گزینه «۳» هم حذف می‌شود.

گزینه‌های «۲» و «۴» را بررسی می‌کنیم: از آن‌جا که سه مورد آخر یعنی آرایه‌های «واژه‌آرایی، سجع و مجاز» در گزینه‌های «۲» و «۴» یکی هستند پس به بررسی آرایه «تشبیه» می‌پردازیم.

آرایه تشبیه در مورد «د» وجود ندارد، پس گزینه «۲» هم حذف می‌شود و گزینه «۴» پاسخ سؤال است.

بررسی آرایه‌ها:

«ب»: دو مورد تشبیه در آن به چشم می‌خورد، روی یار (مشبه)،

نوبهار (مشبه‌به)، چون (ادات تشبیه)، جلوه‌گری کردن (وجه‌شبه)

در مصراع دوم: زلف (مشبه)، چون (ادات تشبیه)، روزگار (مشبه‌به)،

پرده‌دری کردن (وجه‌شبه)

«د»: موازنه دیده می‌شود.

«ه»: واژه «ترویم» تکرار شده است.

«ج»: «اندر آری، بر آری، در آیی» سجع مطرف در بین این سه واژه وجود

دارد.

«الف»: واژه «سر» مجاز از «قصد و اندیشه» است.

(بیان و بریع، ترکیبی)

۱۹- گزینه «۳»

(صالح بهاری)

مفهوم بیت صورت سؤال «عافیت در گمنامی است» که با بیت گزینه «۳»

هم‌مفهوم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تقاضای دیدار معشوق / محدودیت‌های انسان در دیدار یار

گزینه «۲»: توصیف زیبایی معشوق و شیفتگی عاشق

گزینه «۴»: از چهره و ظاهر عاشق حتی بدون حضور معشوق می‌توان به

عشق او پی برد (رنگ رخساره خبر می‌دهد از سرّ درون!)

(مفهوم، صفحه ۷۸)

۲۰- گزینه «۱»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

بررسی ابیات:

الف) این بیت بر مفهوم «درمان‌ناپذیری درد عشق» تأکید دارد.

ب) مفهوم «تسلیم‌بودن عاشق در برابر معشوق» در این بیت مشهود است.

ج) مفهوم این گزینه ارتباطی با هیچ‌یک از مفاهیم موردنظر سؤال ندارد.

د) «اشتیاق عاشق در رسیدن و وصال یار» در این بیت مورد تأکید است.

ه) مفهوم «پیدایی معشوق در نظر عاشق» در این بیت دیده می‌شود.

(مفهوم، صفحه‌های ۷۱، ۷۳، ۷۵ و ۷۶)

(VI) H_2O , H_2O_2

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: اعضای جهان اجتماعی در بدو تولد با هویت اجتماعی انتسابی خود آشنا می‌شوند و سپس هویت اجتماعی اکتسابی‌شان را کسب می‌کنند.

گزینه «۳»: مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی، «انسداد اجتماعی» نام دارد نه هرگونه تحرک اجتماعی.

گزینه «۴»: انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که در آن موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های انتسابی مانند وراثت و نژاد تعیین می‌شود.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

۳۲- گزینه «۳»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

تشریح عبارات نادرست:

- طبقه متوسط، هویتی منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی هیچ اهمیت و اعتباری نداشت و فقط به دلیل فواید و کارکردهایی که داشت، پذیرفته می‌شد.

- این طبقه جهت کسب اعتبار برای خودش به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن پرداخت؛ نه بی‌اعتبار ساختن اشراف!

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۸)

۳۳- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

- کارمند اداره هنگامی که مدیر بخشی از اداره می‌شود، تحرک اجتماعی صعودی پیدا کرده است.

- مدیر یک اداره هنگامی که از مدیریت عزل می‌شود و به صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد، تحرک اجتماعی نزولی دارد.

- مدیر یک بخش هنگامی که مدیرکل می‌شود، تحرک اجتماعی صعودی پیدا کرده است.

- اگر شخصی شغل خود را تغییر دهد در صورتی که شغل جدید موقعیت اجتماعی فرد را تغییر ندهد، تحرک اجتماعی افقی دارد؛ مانند کارمندی که از یک بخش اداره به بخش دیگر منتقل می‌شود.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۷)

۳۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در یک جهان سکولار، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار می‌کند، منع می‌شوند. برای نمونه می‌توان به جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در برخی جوامع غربی اشاره کرد.

- در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۳۵- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

- اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به «تعارض فرهنگی» منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

- در جامعه سرمایه‌داری، مالکیت ثروت همراه با شغل، از پایه‌های اساسی هویت‌یابی هستند.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۳۶- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

تشریح عبارات نادرست:

- در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

- تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد و گاه ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

- در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید متفاوت است.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۳۷- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی هنگامی محقق می‌شود که میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید.

- هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

- هرگاه عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۳)

۳۸- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۳)

گزینه «۲»: صحیح - غلط (هویت فرهنگی به اقتضای بخش‌های مختلف اجتماعی فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی متفاوتی را پدید می‌آورد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غلط (هویت فرهنگی جامعه تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش افراد جامعه باشند، دوام می‌آورد؛ در غیر این صورت نابود می‌شود). - صحیح

گزینه «۳»: غلط (هویت اجتماعی افراد همواره، در پرتو هویت فرهنگی جامعه شکل می‌گیرد). - صحیح

گزینه «۴»: صحیح - صحیح

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۳)

۳۹- گزینه «۱»

(کنکور خارج از کشور ۱۱۴۰۰)

اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید (۱)، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود. (۲) در آن صورت، تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند (۳) و به صورت تحولات فرهنگی درمی‌آیند (۴) و جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود. (۵)

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۶)

۴۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- یک فرهنگ اگر پس از تحقق و شکل‌گیری با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود.

- اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی (تحول فرهنگی) باز می‌شود.

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

عربی، زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه «۱»

(آرمین ساعده‌پناه)

«أنزل ... سکینه»: آرامشش را نازل کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «علی رسوله»: بر پیامبرش (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «علی المؤمنین»: بر مؤمنان (رد گزینه ۴)

(ترجمه، صفحه ۷۸)

۴۲- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیروری)

«تَنَوُّعُ المَعَالِمِ»: گوناگونی آثار (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الصَّنَاعَاتُ الیَدَوِیَّةُ»: صنایع دستی («گوناگون» اضافی است؛ رد گزینه ۴) / «فی ایران»: در ایران (رد گزینه ۴) / «قد جَذَبَ»: جذب کرده است (رد سایر گزینه‌ها) / «أکثر السَّیَّاحِ»: بیشتر گردشگران (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «من کلِّ العَالَمِ»: از همه جهان (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۴۳- گزینه «۴»

(مصطفی قدیمی فرد)

«قد أنشدت»: سروده است (رد گزینه ۲) / «شاعرة العرب الکبيرة»: شاعر بزرگ عرب («زبان» در گزینه ۳ اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «قصيدة عن طاق کسری»: قصیده‌ای درباره طاق کسری (رد گزینه ۲) / «نستفید منها»: از آن استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «المعرفة الملوک الساسانیین»: برای شناخت پادشاهان ساسانی (رد گزینه ۲)

(ترجمه، صفحه ۷۴)

۴۴- گزینه «۳»

(رضا فراداده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بِالدَّنْبِ»: با دُم

گزینه «۲»: «النَّاسِ»: مردم

گزینه «۴»: «قد نذهب»: گاهی می‌رویم

(ترجمه، ترکیبی)

۴۵- گزینه «۳»

(منیژه فسروی)

«جهانگردان ... دوست دارند»: حِبَّ السَّیَّاحِ، السَّیَّاحُ یَحِبُّونَ (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «گذراندن تعطیلات»: قضاء العطلات (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در ایران»: فی ایران (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(تعریب، صفحه ۸۲)

۴۶- گزینه «۴»

(مرتضی کاظم شیروری)

ترجمه گزینه «۴»: «آیا اطلاعاتی از طاق کسری داری؟ گمان می‌کنم مسافت سی و هفت کیلومتر است.» (نادرست است؛ زیرا در پاسخ «هل» باید در ابتدا از «لا (خیر)» و یا «نعم (بله)» استفاده کرد، سپس جمله و یا پاسخ مورد نظر را بیاوریم؛ ضمن این که پاسخ هیچ ربطی به سؤال ندارد.)

(هوار، صفحه ۷۴)

۴۷- گزینه «۴»

(آرمین ساعده‌پناه)

ترجمه عبارت: «تورانی: عدم پخش نور و عدم وجود روشنایی است.» (نادرست است.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: «گیاهان دارویی: گیاهان مفیدی هستند که از آن‌ها مانند داروها استفاده می‌کنیم.»

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: «ذم: عضوی پشت بدن حیوان است که آن را غالباً برای دور کردن حشرات حرکت می‌دهد.»

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: «اردک: پرنده‌ای است که در خشکی و آب زندگی می‌کند.»

(واگردان، صفحه ۷۵)

۴۸- گزینه «۳»

(منیژه فسروی)

«المؤدبون» در این عبارت نقش صفت برای «الطلّاب» را دارد و با توجه به مبتدا و مرفوع بودن آن، «المؤدبون» نیز مرفوع می‌باشد و منصوب نیست؛ هر چند که از اعراب ظاهری آن نیز (ون) قابل تشخیص است.

نکته مهم درسی:

صفت در اعراب تابع موصوف خود می‌باشد.

(قواعد، صفحه‌های ۸۵، ۸۶ و ۸۸)

۴۹- گزینه «۲»

(آرمین ساعده‌پناه)

نقش کلمه «خیر» که زیر آن خط کشیده شده است، در این عبارت «خبر» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الله» فاعل برای فعل «لا یكلّف» می‌باشد.

گزینه «۳»: «المقدّسة» صفت برای «العتبات» می‌باشد.

گزینه «۴»: «المسافة» مفعول برای فعل «أُظُنُّ» می‌باشد.

(قواعد، صفحه‌های ۷۴ و ۷۹)

۵۰- گزینه «۳»

(مصطفی قدیمی فرد)

اعراب صفت تابع موصوفش است و «الصّغیر» در این گزینه صفت برای «الولد» و مجرور است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الشدیدة» صفت و مرفوع است.

گزینه «۲»: «العاقِلون» صفت و مرفوع است.

گزینه «۴»: «الإیرانی» صفت و مرفوع است.

(قواعد، صفحه ۸۸)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

در زمان هرمز چهارم، اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان اوج گرفت و یکی از سرداران مشهور به نام بهرام چوبین علیه پادشاه سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار کرد.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۵۲- گزینه «۴»

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

- تبدیل حکومت اشکانیان از حکومتی محلی به امپراتوری قدرتمند در دوران مهرداد اول اشکانی بوده است.

- نبرد حران در دوران فرمانروایی ارد دوم اتفاق افتاد؛ نه مهرداد دوم.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۵۳- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

- آخرین پادشاه اشکانیان، اردوان چهارم بود که نیروهای مهاجم رومی را شکست داد و آنان را مجبور به پرداخت غرامت کرد، اما در برابر مشکلات داخلی موفق نبود و نتوانست خاندان ساسانی را که در فارس بر او شوریده بودند، آرام کند. (نادرستی عبارت اول و درستی عبارت چهارم)

- حکومت اشکانی بر اثر جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی و نیز درگیری‌های نظامی در مرزهای شرقی، در اوایل قرن سوم میلادی به سستی گرایید. از این‌رو، برخی حاکمان محلی درصدد نافرمانی برآمدند. (درستی عبارت دوم)

- نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه‌مستقل بود که به حکومت مرکزی اشکانی، مالیات و نیروی نظامی می‌داد. این نوع حکومت را ملوک‌طوایفی خوانده‌اند. (نادرستی عبارت سوم)

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۳)

۵۴- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۸)

دو مورد از جنگ‌های ایرانیان با رومیان در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد که در یکی از آن‌ها، گردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والریانوس، امپراتور روم به اسارت درآمد.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۶)

۵۵- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

حکومت ساسانی برای جلوگیری از غارتگری اعراب، حکومتی دست‌نشانده به ریاست اعراب لخمی (لخمیان) در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کرد. برخی از مورخان، اقدام خسرو پرویز در برانداختن حکومت لخمیان را اشتباه بزرگی می‌شمارند که باعث شد مرزهای جنوب غربی ایران در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع بماند.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۷)

۵۶- گزینه «۳»

(علیرضا آزاری‌زاده)

بررسی نادرستی سایر عبارات:

مورد (ب): در اوایل فرمانروایی یزدگرد سوم، اعراب مسلمان به ایران حمله و در چند جنگ بزرگ، سپاه ساسانی را مغلوب کردند.

مورد (ج): ترتیب شاهان بعد از انوشیروان: هرمز چهارم، خسرو پرویز، یزدگرد سوم

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۵۷- گزینه «۴»

(علیرضا آزاری‌زاده)

سلوکیان بخش عمده‌ای از تشکیلات دیوانی هخامنشیان را به خدمت گرفتند. تقسیمات کشوری مانند روزگار هخامنشی بود و سلوکیان، قلمرو خود را به تعداد زیادی شهری تقسیم کردند.

(آیین‌کشور‌داری، صفحه ۱۰۲)

۵۸- گزینه «۳»

(علیرضا آزاری‌زاده)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پادشاهان ساسانی مانند پادشاهان هخامنشی ادعا می‌کردند که بنا به خواست اهوره‌مزدا به مقام شاهی رسیده‌اند و حکومت آنان مورد تأیید او است.

گزینه «۲»: تشکیلات اداری ساسانیان از اداره‌ها یا دیوان‌های مختلفی تشکیل شده بود که در رأس آن‌ها، وزیر بزرگ قرار داشت.

گزینه «۴»: در حکومت هخامنشی، مسئول بازرسی و مأموران تحت فرمانش، به عنوان چشم و گوش شاه معروف بودند.

(آیین‌کشور‌داری، صفحه ۱۰۲)

۵۹- گزینه «۱»

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

الف) علاوه بر پادشاه ساسانی، افراد و گروه‌های دیگری از قبیل اعضای خاندان شاهی، سران خاندان‌های قدیمی، وزیران، رؤسای ادارات و رؤسای روستاها در قدرت و اداره کشور سهیم بودند و مقامات بالای کشوری و لشکری را در اختیار داشتند.

ب) پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر تشکیلات اداری (دیوان‌سالاری) را انسجام و نظم بخشیدند و آن را تقویت کردند.

(آیین‌کشور‌داری، صفحه ۱۰۳)

۶۰- گزینه «۲»

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

تشریح عبارت‌های نادرست:

مورد (ج): مسئولیت بازرسی و نظارت دقیق و کامل بر عملکرد مقام‌ها و مأموران دولتی در پایتخت و شهرهای (ساتراپ‌ها) بر عهده یکی از خویشاوندان نزدیک شاه یا یکی از درباریان مورد اعتماد و وفادار به او قرار داشت.

مورد (د): شاهان هخامنشی، یک گروه مشورتی شامل بلندپایگان سیاسی، نظامی، اداری و احتمالاً مذهبی و حقوقی داشتند که در مسائل مهم حکومتی با آنان مشورت می‌کردند.

(آیین‌کشور‌داری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه «۴»

(متین بهادرلو)

$۱۰۰ \times \frac{\text{میزان مرگ و میر - میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$

$$\frac{۱,۳۲۰,۰۰۰ - ۳۵۰,۰۰۰}{۸۲,۲۳۲,۲۸۰} \times ۱۰۰ \approx ۱/۱۷$$

بنابراین رشد طبیعی ایران برابر با ۱/۱۷ می شود که تقریباً با رشد طبیعی کشور استرالیا برابر است.

(ویژگی های جمعیت ایران، صفحه های ۶۷ و ۶۸)

۶۲- گزینه «۴»

(فرشید مشعرپور)

برای اندازه گیری تغییرات جمعیت، از شاخص های رشد طبیعی و رشد مطلق جمعیت استفاده می شود. برای تعیین رشد طبیعی جمعیت، به اطلاعات میزان موالید و مرگ و میر نیاز است. اگر میزان موالید بیشتر از میزان مرگ و میر باشد، شاخص رشد طبیعی جمعیت مثبت است و در صورتی که میزان موالید کمتر از میزان مرگ و میر باشد، شاخص رشد طبیعی جمعیت منفی خواهد بود (رد گزینه های «۲» و «۳»). برای تعیین رشد مطلق جمعیت، علاوه بر اطلاعات میزان موالید و مرگ و میر، به اطلاعات مهاجرت نیز نیاز است. با توجه به این که میزان مهاجرت به داخل بیشتر از مهاجرت به خارج بوده است، در نتیجه تغییرات جمعیت این کشور مثبت خواهد بود و چون تغییرات جمعیتی ناشی از تفاضل میزان موالید و مرگ و میر منفی بود، بسته به مقدار عددی این کمیت ها ممکن است شاخص رشد مطلق جمعیت مثبت یا منفی شود (رد گزینه «۳»).

(ویژگی های جمعیت ایران، صفحه های ۶۷ و ۶۸)

۶۳- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

در هرم سنی کشور اکوادور، قاعده هرم پهن است که نشان دهنده جوانی جمعیت، رشد بالای آن و تعداد زیاد موالید است.

در هرم سنی کشور آلمان، میانه هرم پهن است که نشان دهنده بیشتر بودن افراد سالمند در این کشور است. هم چنین قاعده هرم نیز نازک تر است به همین دلیل ممکن است در آینده با کمبود نیروی کار مواجه شود.

(ویژگی های جمعیت ایران، صفحه های ۷۰ و ۷۱)

۶۴- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

بررسی عبارت های نادرست:

الف) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان های خاص، تفاوت چندانی ندارد؛ اما در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می شود.

ج) متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه ریزی های هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه های مختلفی دسته بندی کرده اند.

(ویژگی های جمعیت ایران، صفحه های ۷۰ و ۷۱)

۶۵- گزینه «۳»

(امیررضا پرویزی)

اجرای برنامه های آموزشی و رسانه ای با هدف کاهش میزان تولد در خانواده و ایجاد قوانین محدودکننده برای افزایش تعداد فرزندان متناسب با سیاست های جمعیتی نیست؛ زیرا منجر به کاهش باروری و افت شدید رشد جمعیت می شود.

در موضوع مهاجرت، حفظ و جذب جمعیت در روستاها و مناطق مرزی و کم تراکم و ایجاد مراکز جدید جمعیتی از جمله سیاست های درست می باشد.

(ویژگی های جمعیت ایران، صفحه های ۷۲ تا ۷۴)

۶۶- گزینه «۱»

(زهره رامیار)

سیاست کنترل جمعیت نباید به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند؛ زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۷۲)

۶۷- گزینه «۴»

(امیررضا پرویزی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به ۳۰ شهری که همان شهر می‌باشد، تقسیم کرد و برای هر یک از آنان مأمورینی گماشت که آن‌ها را شهریان و به یونانی «ساتراپ» می‌گفتند.

ب) در دوره عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم‌بندی شده بود که در مجموع به ۳۱ ایالت می‌رسید.

(تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۶۸- گزینه «۲»

(رافیه ابراهیمی نژاد)

برای اداره بهتر کشور، عرضه خدمات مناسب‌تر و تأمین نیازهای مردم آن را به واحدهای کوچکتری تقسیم می‌کنند. این تقسیمات، متناسب با موقعیت و زمان، تغییر می‌یابد.

در سال ۱۳۷۲ ه. ش طرح اولین استان جدید با نام اردبیل به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

(تقسیمات کشوری ایران، صفحه ۷۹)

۶۹- گزینه «۴»

(فرشید مشعریور)

با توجه به شکل صورت سؤال، به ترتیب موارد «الف»، «ب» و «ج» شامل واحدهای بزرگ، متوسط و کوچک در تقسیمات کشوری هستند. به گونه‌ای که واحد «الف» از چند واحد «ب» تشکیل شده و واحد «ب» شامل چند واحد «ج» است. حال باید گزینه صحیح را با توجه به این ارتباط انتخاب نماییم.

در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود. همان‌طور که مشاهده می‌شود، خوره، تسوگ یا تسوج و رستاک، سه واحد جغرافیایی بزرگ‌تر، متوسط و کوچک‌تر در دوره ساسانیان هستند (درستی گزینه «۴»).

در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه (نادرستی گزینه‌های «۱» و «۳»).

واحد تقسیمات کشوری ایران در حال حاضر (از بزرگ به کوچک) عبارت است از: استان، شهرستان، بخش و دهستان (نادرستی گزینه «۲»).

(تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

۷۰- گزینه «۳»

(رافیه ابراهیمی نژاد)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: شهر محلی است با حدود قانونی که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و زیر نظر شهردار اداره می‌شود.

گزینه «۲»: دهستان کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است. مطلب ذکرشده درباره روستا صدق می‌کند؛ نه دهستان.

گزینه «۴»: استان از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار با توجه به موقعیت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و طبیعی تشکیل می‌شود.

(تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

منطق

۷۱- گزینه «۳»

(طه‌ورا ره انبام)

نکته: زمانی که لازم است چند رابطه مختلف را روی قضیه پیاده کنیم تا به جواب برسیم باید ابتدا آخرین رابطه را به دست بیاوریم. در اینجا وقتی می‌خواهیم به عکس متناقض قضیه برسیم، باید ابتدا متناقض آن را پیدا کرده و سپس آن را عکس کنیم:

«هیچ ب غیر الف نیست» **متناقض** «بعضی ب غیر الف است»

عکس «بعضی غیر الف ب است»

(اکلام قضایا، صفحه ۶۸)

۷۲- گزینه «۳»

(هوار پاکدل)

قضایای سالبه جزئیه عکس مستوی لازم‌الصدق ندارند؛ زیرا از شروط عکس مستوی، صادق ماندن قضیه است، اما در قضایای سالبه جزئیه گاهی عکس صادق است و گاهی کاذب.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عکس قضیه موجبه جزئیه، موجبه جزئیه است. مانند قضیه «بعضی انسان‌ها خلّاق هستند، بعضی خلّاق‌ها انسان هستند».

گزینه «۲»: عکس قضیه موجبه کلیه، همیشه موجبه جزئیه خواهد بود. مانند قضیه «هر انسانی شاعر است، بعضی شاعرها انسان هستند».

گزینه «۴»: عکس قضیه سالبه کلیه همیشه سالبه کلیه است. مانند قضیه «هیچ انسانی شاعر نیست، هیچ شاعری انسان نیست».

(اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۷۳- گزینه «۳»

(مهم‌ر رضایی‌بغا)

عکس مستوی موجبه کلیه، باید به صورت موجبه جزئیه باشد؛ پس عکس مستوی قضیه «هر درختی گیاه است» به صورت «بعضی گیاهان درخت هستند» صحیح است.

(اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۷۴- گزینه «۱»

(هوار پاکدل)

اگر شرایط عکس مستوی را به درستی رعایت نکنیم دچار «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شویم. مانند زمانی که از یک قضیه موجبه جزئیه، عکس مستوی «موجبه کلیه» بگیریم.

نکته: عکس مستوی لازم‌الصدق از قضایای موجبه جزئیه، همیشه به صورت «موجبه جزئیه» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: این گزینه درست است و مغالطه‌ای در آن رخ نداده است؛ زیرا عکس مستوی لازم‌الصدق از قضایای موجبه جزئیه همیشه به صورت «موجبه جزئیه» است.

گزینه «۳»: عکس مستوی لازم‌الصدق از قضایای سالبه کلیه، همیشه به صورت «سالبه کلیه» است و عدم رعایت این قاعده در عکس مستوی، منجر به «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شود؛ نه مغالطه تعمیم شتاب‌زده.

گزینه «۴»: می‌دانیم که در میان محصورات چهارگانه تنها قضایای «سالبه جزئیه» هستند که عکس لازم‌الصدق ندارند و عکس مستوی گرفتن از این قضایا، منجر به «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شود؛ نه مغالطه تعمیم شتاب‌زده.

(اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۸ و ۷۰)

۷۵- گزینه «۴»

(طه‌ورا ره انبام)

نکته: فرق رابطه‌های متقابل با رابطه عکس مستوی این است که در مربع تقابل جای موضوع و محمول ثابت می‌ماند و روابط براساس تغییر کمیت و کیفیت ساخته می‌شوند، ولی عکس مستوی براساس جابه‌جا شدن موضوع و محمول با هم بنا می‌شود. بنابراین دو قضیه بیان‌شده در صورت سؤال با هم رابطه «عکس» دارند؛ نه رابطه تداخل.

در صورت سؤال، عکس قضیه موجبه جزئیه را موجبه کلیه به دست آورده است و از صدق اولی خواسته صدق دومی را ثابت کند؛ در حالی که عکس لازم‌الصدق قضیه موجبه جزئیه، «موجبه جزئیه» است. بنابراین دچار «مغالطه ایهام انعکاس» شده است.

(اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۷۶- گزینه «۳»

(سالار صفایی)

وقتی شرایط عکس مستوی را به درستی رعایت نکنیم، دچار «مغالطه ایهام انعکاس» می شویم.

در این استدلال عکس موجب کلیه باید «موجب جزئی» باشد که اشتباهاً به موجب کلیه عکس شده که نادرست است و باعث «مغالطه ایهام انعکاس» شده است.

(اکلام قضا، ص ۶۸ و ۶۹)

۷۷- گزینه «۴»

(یوار پاکدل)

اگر در یک قیاس اقترانی جایگاه حد وسط یکسان باشد، این قیاس می تواند هم به صورت «محمول - محمول» یعنی شکل دوم باشد و هم «موضوع - موضوع» یعنی شکل سوم باشد. بنابراین با فرض یکسان بودن جایگاه حد وسط در دو مقدمه قطعاً شکل این قیاس، شکل اول و چهارم نخواهد بود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: می تواند شکل دوم یا سوم باشد.

گزینه «۲»: می تواند شکل دوم یا سوم باشد.

گزینه «۳»: قطعاً شکل اول نخواهد بود اما می تواند شکل دوم باشد.

(قیاس اقترانی، ص ۷۲ و ۷۳)

۷۸- گزینه «۲»

(سالار صفایی)

بررسی گزاره های نادرست:

الف) شرط اول نتیجه گیری از یک قیاس، تکرار حد وسط به صورت لفظی و معنایی است.

ج) در قیاس اقترانی، اجزای نتیجه در میان مقدمات پخش شده است (نه بالعکس).

د) برای پیدا کردن شکل قیاس اقترانی وقتی نتیجه را داریم، نباید به مقدمات آن توجه کنیم؛ زیرا ممکن است مقدمات جابه جا نوشته شده باشند؛ بلکه باید به نتیجه آن نگاه کنیم. در اینجا «د» که موضوع نتیجه

است، باید از مقدمه اول گرفته شود و «الف» که محمول نتیجه است، باید از مقدمه دوم گرفته شود.

پس این قضیه شکل اول نیست، بلکه شکل چهارم است؛ زیرا مقدمات جابه جا نوشته شده اند. در نتیجه حد وسط در مقدمه اول «موضوع» و در مقدمه دوم «محمول» است و شکل چهارم قیاس اقترانی می باشد.

(قیاس اقترانی، ص ۷۲ و ۷۳)

۷۹- گزینه «۳»

(مهمم رضایی بقا)

علامت موضوع و محمول در گزینه ها:

گزینه «۱»: بعضی گیاهان (-) سمی (+) نیستند.

گزینه «۲»: اراک (+) مرکز استان مرکزی (-) است. (دقت کنید که محمول باید وصف باشد، نه اسم!)

گزینه «۳»: شیرکوه (+) بلندترین قله ایران (+) نیست.

گزینه «۴»: این دیوار کلاس (+) سفید (-) است.

(قیاس اقترانی، ص ۷۶ و ۷۷)

۸۰- گزینه «۲»

(طهورا ره انبیا)

نکته: با توجه به قانون نتیجه قیاس، می دانیم که کیفیت قضیه نتیجه، از یک قانون کلی پیروی می کند: «اگر یکی از مقدمات استدلال سالبه باشد، نتیجه نیز سالبه خواهد بود و اگر هر دو موجب باشند، حتماً نتیجه نیز موجب خواهد بود». اگر قضیه ای از این قانون پیروی نکند، آن قیاس نامعتبر است. بنابراین با مشاهده مقدمات قیاس در هر گزینه و بررسی نتایج نوشته شده، خواهیم دانست که کدام عبارت از این قانون پیروی نکرده و نامعتبر است. با بررسی گزینه ها مشاهده می کنیم که در گزینه «۲»، علی رغم سالبه بودن مقدمه دوم، نتیجه موجب است؛ بنابراین قیاس نامعتبر است و پاسخ ما همین گزینه خواهد بود.

(قیاس اقترانی، ص ۷۴)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

اگر یک واحد پول نتواند در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

با پنج هزار تومان پول، در ۲۰ سال قبل می‌توانستیم یک کیف و در ۱۰ سال قبل یک پیراهن بخریم، ولی اکنون با گذشت زمان پول ارزش خود را حفظ نکرده و قدرت خرید کاهش یافته است؛ به‌طوری که امروزه با پنج هزار تومان می‌توان تنها ۲ بسته بیسکویت خرید.

قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد و رابطه میان قدرت خرید پول و سطح عمومی قیمت‌ها، رابطه‌ای معکوس است؛ یعنی هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد (کالاها و خدمات گران‌تر شوند)، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد (با یک واحد پول مقدار کم‌تری از کالاها و خدمات را می‌توانیم خریداری کنیم)، و بالعکس. (هرچه کالاها و خدمات ارزان‌تر شوند، با یک واحد پول می‌توانیم مقدار بیشتری از کالاها و خدمات را خریداری کنیم).

هر ساله میزان پولی که در دست مردم است، افزایش می‌یابد. اما این همیشه به معنای ثروتمند شدن مردم نیست بلکه به این بستگی دارد که قدرت خرید پول چه تغییری کرده است.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۱۰۲)

۸۲- گزینه «۴»

(آرش کتابفروش‌بدری)

اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، پشتوانه پول به شمار می‌رود.

بررسی عبارات:

الف) پول فلزی: همان طلا و نقره موجود در خود پول

ب) پول کاغذی در گذشته: پول فلزی و شمش‌های طلا و جواهرات نزد بانک یا صراف

ج) پول‌های فلزی و کاغذی و تحریری، الکترونیکی امروزه: قدرت اقتصادی کشور

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۷)

۸۳- گزینه «۲»

(آریا رحیمی)

بررسی عبارات:

- فرد همواره باید مقداری پول را برای رفع نیازهای آینده خود نگهداری کند: وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش (د)

- خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی: وسیله پرداخت‌های آینده (ج)

- آسان‌سازی مبادله: وسیله پرداخت در مبادلات (ب)

- هر یک از کشورها دارای واحد ارزش خاص خود است: وسیله سنجش ارزش (الف)

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۸۴- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

$$100 \times \frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} = \text{تورم}$$

$$0.25 = \frac{96,000 - x}{x} \Rightarrow 0.25x = 96,000 - x$$

$$\Rightarrow 1.25x = 96,000 \Rightarrow x = \frac{96,000}{1.25} = 76,800 \text{ تومان}$$

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۸۵- گزینه «۴»

(افسان عالی‌نژاد)

علل تورم به‌طور خلاصه شامل موارد زیر است:

- نابرابری عرضه و تقاضای کل که به صورت فزونی تقاضا بر عرضه، باعث افزایش قیمت‌ها می‌شود.

- افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید هماهنگ نباشد.

- نوسانات نرخ ارز، بر ارزش پول ملی اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش قدرت خرید و تورم می‌شود.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۸۶- گزینه «۱»

(آیدرا رهیمی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول
 واحد پولی $1200 - 120 = 1080$ = حساب‌های پس‌انداز بلندمدت
 واحد پولی $1630 + 1080 = 2710$ = شبه پول
 گزینه «۲»: میزان نقدینگی برابر با ارزش حجم پول و شبه پول است.
 سپرده‌های دیداری در حجم پول محاسبه می‌شوند؛ بنابراین در میزان نقدینگی جامعه تأثیر دارند.

گزینه «۳»:

شبه پول + حجم پول = نقدینگی
 اسکناس‌ها و مسکوکات + سپرده‌های دیداری + چک پول = حجم پول
 واحد پولی $480 + 120 + 1500 + (1500 \times \frac{2}{3}) = 3100$ = حجم پول
 واحد پولی $3100 + 2710 = 5810$ = نقدینگی
 گزینه «۴»:

واحد پولی $1200 - 120 = 1080$ = حساب‌های پس‌انداز بلندمدت
 (تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۸۷- گزینه «۴»

(سپیده فتح‌اللهی)

ترتیب درست وقایع تاریخی در اقتصاد ایران: دوران شکوفایی تمدن اسلامی - نیمه اول حکومت صفوی - دوره پایانی حکومت صفوی - قاجار - پهلوی - انقلاب اسلامی

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پهلوی - دوران شکوفایی تمدن اسلامی - پهلوی
 گزینه «۲»: پهلوی - پهلوی - دوره پایانی حکومت صفوی
 گزینه «۳»: قاجار - پهلوی - دوره پایانی حکومت صفوی
 گزینه «۴»: نیمه اول حکومت صفوی - قاجار - پهلوی
 بنابراین در گزینه «۴»، ترتیب این وقایع از نظر تاریخی صحیح است.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۹)

۸۸- گزینه «۴»

(علی صیری)

مقاوم‌سازی اقتصاد به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.
 وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت. با این حال استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۵)

۸۹- گزینه «۳»

(آفرین ساپری)

دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی ملت ایران که در قانون اساسی بازتاب دارد، مستلزم غلبه بر ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران است. بیماری‌هایی هم‌چون وابستگی به درآمدهای نفتی، مصرف‌گرایی، واردات بی‌رویه، بهره‌وری و کارایی اندک شرکت‌های تولیدی، تورم، بیکاری و ...

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۱۱)

۹۰- گزینه «۴»

(علی صیری)

- در دوره قاجار، در حالی که کشورهای دیگر منطقه هم‌چون مصر، ترکیه، (امپراطوری عثمانی)، سوریه و لبنان در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

- پس از انقلاب اسلامی مردم به توانمندی‌های خود برای ایجاد تحول و تغییر در شیوه حکمرانی سیاسی و زندگی جمعی پی بردند.
 - در دوره قاجار، اقدامات محدود مذهبی و ملی مثل تأسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی، متأسفانه چندان اثربخش نبود.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۱۰)

دفتري چہ پاسخ ✓

عمومي دهم

(رشته انسانی)

۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

تعداد سوالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۲۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراحان

فارسی (۱)	مریم پیروی - حسین پرهیزگار - احمد فهیمی - محسن فدایی - الهام محمدی
دین و زندگی (۱)	فریدین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشستر - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سپیده فتح‌اللهی	مرتضی منشاری	—	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	—	محمدصدرا پنجه‌پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱-۱- گزینۀ «۲»

(مریم پیروی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: توسن: اسب سرکش، متضاد رام

گزینۀ «۳»: ملاک: اصل هر چیز، معیار، ابزار سنجش

گزینۀ «۴»: زیر: بالا، فوق، مقابل زیر

(لغت، واژه‌نامه)

۱-۲- گزینۀ «۲»

(مفسن فدایی - شیراز)

املائی «ازدهام» غلط است که درست آن «ازدحام» است.

املائی «استوره» نادرست است که املائی درست آن «اسطوره» است.

(املا، ترکیبی)

۱-۳- گزینۀ «۴»

(مفسن فدایی - شیراز)

بیت «الف»: «زین» متمم و «به»، «حرف اضافه» است که قبل از «زین»

آمده و «اندرون»، «حرف اضافه» که بعد از «زین» آمده است.

بیت «ب»: «گیسوی او متمم و «به»، «حرف اضافه» که قبل از «گیسوی او»

آمده و «بر» «حرف اضافه» که بعد از «گیسوی او» آمده است.

بیت «ج»: «رستم» متمم و «به»، «حرف اضافه» که قبل از «رستم» آمده و

«بر» حرف اضافه که بعد از «رستم» آمده است.

در بیت «د»: «جمشید» متمم و «به»، «حرف اضافه» که قبل از «جمشید»

آمده و «بر»، «حرف اضافه» که بعد از «جمشید» آمده است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۰)

۱-۴- گزینۀ «۳»

(مریم پیروی)

واژه «مجیب» به معنای «جواب‌دهنده» ممال نیست و در شکل اصلی خود

به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: خزینه ← خزانه

گزینۀ «۲»: حسیب ← حساب

گزینۀ «۴»: کتیب ← کتاب

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۰۲)

۱-۵- گزینۀ «۳»

(مفسن پرهیزگار - سپنوار)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: «کمان به‌زه» کنایه از «کمان آماده» است.

گزینۀ «۲»: «بپیچید زو روی» کنایه از «فرار کردن» است.

گزینۀ «۴»: مصراع دوم کنایه از «مرگ حتمی» است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۹۹)

۱-۶- گزینۀ «۲»

(الهام مومری)

کنایه: «زبر خاک بودن» کنایه از «زنده بودن»

مجاز: «آب و خاک» مجاز از «سرزمین»

استعاره: «درخت» استعاره از «انسان وطن‌خواه»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۸۶)

دین و زندگی (۱)

۱۰۷ - گزینه «۴»

(مریم پیروی)

معنای آیه: «هرگز گمان مبر کسانی که در راه خدا کشته شدند، مردگانند!

بلکه ایشان زنده‌اند، و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.»

همه گزینه‌ها با مفهوم آیه ارتباط دارند و به زنده‌بودن شهدا بعد از شهادت

اشاره می‌کنند، به جز گزینه «۴». بیت این گزینه، در رابطه با مفهوم فنای

خود در راه حق است و عناصر عرفانی دارد و می‌گوید: «با مرگ می‌توان

رهایی یافت.»

(مفهوم، صفحه ۸۶)

۱۰۸ - گزینه «۲»

(امیر فهیمی)

اشاره به این دارد که باید قبل از این که حادثه‌ای رخ بدهد، از وقوع آن

پیشگیری کنیم برای مثال قبل از این که گرگ گوسفندان را از بین ببرد،

باید گرگ را کشت و بعد از آن دیگر فایده‌ای ندارد (علاج واقعه قبل از وقوع

باید کرد).

(مفهوم، صفحه ۱۰۳)

۱۰۹ - گزینه «۳»

(مسن خرابی - شیراز)

شاعر در این بیت به مفهوم «توحید یا یکتاپرستی» تأکید نموده است.

(مفهوم، صفحه ۸۴)

۱۱۰ - گزینه «۱»

(هسین پرهیزگار - سبزوار)

مفهوم بیت صورت سؤال جان‌فشانی در راه وطن است که با مفهوم گزینه

«۱» یکسان است.

مفهوم بیت گزینه «۳» یکتاپرستی است و در رابطه با وطن نیست.

(مفهوم، صفحه ۸۴)

۱۱۱ - گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

از آن جایی که سرنوشت ابدی انسان براساس اعمال آنان در دنیا تعیین

می‌شود، لازم است تا در این دنیا قدم در مسیری بگذاریم که موفقیت آن

حتمی باشد و سرانجام و آخرتی آباد را برای ما رقم بزند.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۶)

۱۱۲ - گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

گاهی چیزهایی را به نفع خود می‌پنداریم؛ در حالی که به ضرر ماست یا

اموری را به ضرر خود می‌دانیم؛ در حالی که به نفع ماست. در این مواقع

است که خدایی که از هر کس به بندگان مهربان‌تر است، آن چیزی را

برای انسان متوکل رقم می‌زند که خیر و صلاح او در آن باشد. خداوند در

قرآن می‌فرماید: «وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا

شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ» و چه بسا چیزی را بد بپندارید در حالی که برای شما

خوب است و چه بسا چیزی را خوب بپندارید در حالی که برای شما بد

است.»

(اعتماد بر او، صفحه ۱۰۹)

۱۱۳ - گزینه «۲»

(عباس سیرشبستری)

محاسبه و ارزیابی: یکی از اقدامات شایسته برای گام گذاشتن در مسیر قرب

الهی و ثابت ماندن در آن است؛ این اقدام، این نکته را بیان می‌کند که اگر

خودمان در این دنیا به حساب خود نرسیم، در قیامت به طور جدی اعمال

ما را محاسبه خواهند کرد.

حضرت علی (ع) فرمودند: «مَنْ حَاسِبَ نَفْسَهُ سَعَدَ: کسی که محاسبه نفس

کند، خوشبخت می‌شود.»

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۱۱۴- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

امام علی (ع) در یکی از دعاهاى خویش می‌فرماید:

«خداوند! تو با آنان که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری و برای اصلاح کار آنان که بر تو توکل می‌کنند از خودشان آماده‌تری، اسرار ایشان را می‌دانی و بر اندیشه‌هایشان آگاهی». (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

ایشان در ادامه می‌فرماید:

«اگر تنهایی، آنان را به وحشت اندازد، یاد تو آنان را آرام سازد و اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می‌دانند سر رشته کارها به دست توست». (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(اعتماد بر او، صفحه ۱۰۹)

۱۱۵- گزینه «۳»

(عباس سیرشبستری)

وجود الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است؛ ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آن عمل کرد و از همه مهم‌تر اینکه می‌توان از آنان کمک گرفت و یا دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید. از این رو قرآن کریم، پیامبر (ص) را به عنوان الگو معرفی می‌کند.

(آهنگ سفر، صفحه ۱۰۱)

۱۱۶- گزینه «۳»

(عباس سیرشبستری)

برای گام برداشتن در مسیر قرب الهی و همچنین برای ثابت‌قدم ماندن در این راه، شایسته است اقدامات زیر را انجام دهیم:

۱- تصمیم بر عزم برای حرکت ۲- عهد بستن با خدا ۳- مراقبت: امام علی (ع) در این باره فرمودند: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود». ۴- محاسبه و ارزیابی پیامبر (ص) در این باره فرمودند: «حاسبوا أنفسکم قبل أن تُحاسبوا»

(آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۱۱۷- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

در آیه ۷۷ سوره آل عمران می‌خوانیم: «کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیز می‌فروشدند، آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آن‌ها را (از گناه) پاک نمی‌سازد و عذاب دردناکی برای آن‌هاست».

(آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

۱۱۸- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

با توجه به آیه شریفه ۳۸ سوره زمر که می‌فرماید: «بگو چه می‌پندارید درباره آنچه جز خدا می‌خوانید؟ اگر خدا خواهد که به من زبانی رسد، آیا آنان دورکننده گزند او هستند؟ (تأیید گزینه «۱») یا اگر رحمتی برای من می‌خواهد، آیا بازدارنده رحمت او هستند؟ (تأیید گزینه «۳») بگو خدا برای من کافی است (تأیید گزینه «۲») و توکل‌کنندگان بر او توکل می‌کنند».

(اعتماد بر او، صفحه ۱۱۰)

۱۱۹- گزینه «۱»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

در مسیر بندگی خدا و اطاعت او، یکی از اقدامات، عهد بستن با خداست و وقتی خداوند از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر سعادت و خوشبختی خود گام برداریم و آنگاه از ما ناخشنود خواهد بود که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۲۰- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت باشد، می‌داند که انسان باید در راستای راهیابی به نیازها و خواسته‌هایش، از ابزار و اسباب الهی بهره جوید. زیرا این ابزار و اسباب، بنابر حکمت الهی قرار داده شده و بی‌توجهی به آن‌ها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است.

(اعتماد بر او، صفحه ۱۱۱)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۲۱- گزینه «۱»

(میثم هاشمی)

توکل در جایی درست است که انسان مسئولیت وظیفه خود را به‌درستی انجام دهد، یعنی فکر و اندیشه خود را به کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند. (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

- انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه‌گاه خود ببیند. اگر این‌گونه باشیم، خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد. (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(اعتماد بر او، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۱۲۲- گزینه «۳»

(فریدین سماقی)

مرحله بعد از «تصمیم عزم برای حرکت» به عنوان یکی از راه‌های گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه، «مرحله عهد بستن با خداوند» است.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۷)

۱۲۳- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

پیامر اکرم به مردمی برخورد که اهل کار و فعالیت نبودند. به آنان فرمود: شما چگونه مردمی هستید؟ گفتند: ما توکل‌کنندگان برخدا هستیم.

فرمود: نه، بلکه شما سربار دیگران هستید. (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)

(اعتماد بر او، صفحه ۱۱۱)

۱۲۴- گزینه «۱»

(فریدین سماقی)

بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به‌دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت شناخته شود.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۱۲۵- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

تصمیم و عزم برای حرکت: عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است. آدمی با عزم خویش، آنچه را که انتخاب کرده است، عملی می‌سازد. خداوند در قرآن می‌فرماید: «و اصبر علی ما اصابک إن ذلک من عزم الأمور: بر آنچه (در این مسیر) به تو می‌رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست.»

(آهنگ سفر، صفحه ۹۷)

۱۲۶- گزینه «۲»

(فریدین سماقی)

بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود سستی ورزیده‌ایم، باید خود را مورد سرزنش و عتاب قرار دهیم و از خداوند طلب بخشش کنیم.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۱۲۷- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

آیه شریفه «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ: آیا خدا برای بنده‌اش کافی نیست؟» در قالب استفهام انکاری ذکر شده و مفهومش این است که فقط خدا برای انسان کافی است که این موضوع هم در عبارت قرآنی «قل حسبی الله: بگو برایم کافی است»، متجلی است.

(اعتماد بر او، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۰)

۱۲۸- گزینه «۳»

(فرزین سماقی)

پیامبر (ص) از اهل بیت (ع) به عنوان انسان‌هایی برتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند، یاد کرده است که پیروی از آنان موجب رستگاری و نجات می‌شود.

(آهنگ سفر، صفحه ۱۰۲)

۱۲۹- گزینه «۲»

(فرزین سماقی)

بعد از محاسبه و ارزیابی اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکرگزار او باشیم؛ زیرا می‌دانیم او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۱۳۰- گزینه «۳»

(محمدرضا صالح)

توکل یعنی خدا را تکیه‌گاه خود دانستن و سپردن نتیجه کار (نه خود کار) به خدا. قرآن کریم می‌فرماید: «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» و آن کس که در راه حق به خدا توکل کند، خداوند او را بس است.

(اعتماد بر او، صفحه ۱۰۹)

زبان انگلیسی (۱)

۱۳۱- گزینه «۲»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «هیچ کس از او بیشتر کتاب نداشت، بنابراین ماه پیش داشت به این فکر می‌کرد که تعدادی از آن‌ها را بفروشد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به زمان جمله، نمی‌توان از زمان‌های حال استفاده کرد (رد گزینه‌های «۳ و ۴»). در جای خالی هیچ دلیلی برای استفاده از ضمیر انعکاسی وجود ندارد (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۱۳۲- گزینه «۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «حدس می‌زنم برای آقای لمپارد سخت است که منظور خود را وقتی دارد فارسی صحبت می‌کند به خوبی برساند.»

نکته مهم درسی:

فاعل و مفعول برای فعل "express" یکسان است، پس در جای خالی نیاز به ضمیر انعکاسی داریم (رد گزینه‌های «۲ و ۴»). با توجه به زمان جمله، نمی‌توان از زمان گذشته استفاده کرد (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۱۳۳- گزینه «۴»

(مفسن رمیمی)

ترجمه جمله: «من دوست دارم کتاب‌هایی در مورد حیوانات بخوانم، به خصوص درباره شیرها و زندگی آن‌ها در طبیعت.»

نکته مهم درسی:

افعال حالتی به صورت استمراری به کار نمی‌روند (رد گزینه‌های «۱ و ۳»). بعد از "will" از شکل ساده فعل استفاده می‌شود (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۱۳۴- گزینه «۳»

(مجتبی درفشان‌کرمی)

ترجمه جمله: «همه، احساساتی مانند خوشحالی، غم یا عصبانیت را تجربه می‌کنند. طبیعی است که هر روز احساسات متفاوتی داشته باشید. مهم این است که چگونه با این احساسات روبرو شوید.»

- (۱) باور، اعتقاد (۲) فکر (۳) احساس (۴) موفقیت

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۳»

(میتبی «ریشان گرمی»)

ترجمه جمله: «خبر مربوط به تعطیلات مدرسه به سرعت منتشر شد. دانش آموزان به همکلاسی‌های خود گفتند و خیلی زود همه در مدرسه متوجه شدند.»

- (۱) دست کشیدن (۲) درگذشتن، مردن
(۳) پخش شدن (۴) وارد شدن

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۲»

(هانی صفائی سلیمانلو)

ترجمه جمله: «ناگهان باران شروع به باریدن کرد و ما مجبور شدیم بدویم تا زیر درختی بزرگ پناه بگیریم.»

- (۱) اخیراً (۲) ناگهان
(۳) باامیدواری (۴) متأسفانه

(واژگان)

۱۳۷- گزینه «۲»

(عقیل مومری روش)

ترجمه جمله: «گلبول‌های سفید چه کار می‌کنند؟»
«میکروب‌ها را از بین می‌برند و ما را سالم نگه می‌دارند.»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۴»

(عقیل مومری روش)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر در مورد گلبول‌های سفید صحیح است؟»

«آنها می‌توانند خون را برای مبارزه با بیماری ترک کنند.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۳»

(عقیل مومری روش)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخط‌دار "it" در پاراگراف «۳» به "body" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۱»

(عقیل مومری روش)

ترجمه جمله: «وقتی میکروب‌ها ما را بیمار می‌کنند، بدن ما ...»
«قرمز، داغ و دردناک می‌شود.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب:

گلبول‌های سفید خون بخش مهمی از سیستم ایمنی بدن ما هستند. آنها با مبارزه با میکروب‌هایی مانند باکتری‌ها و ویروس‌ها به حفظ سلامت ما کمک می‌کنند. گلبول‌های سفید همچنین به خلاص شدن از شر سایر موارد مضر کمک می‌کنند. آنها مکان میکروب‌ها را پیدا و شروع به از بین بردن آنها می‌کنند. هنگامی که یک بیماری وجود دارد، گلبول‌های سفید خون را ترک می‌کنند تا کمک کنند.

نام دیگر گلبول سفید لکوسیت است. "Leuko" به معنای سفید و "cyte" به معنای سلول است. سه نوع اصلی گلبول‌های سفید وجود دارد که وظایف مختلفی را انجام می‌دهند. برخی از گلبول‌های سفید خون میکروب‌ها را می‌کشند و می‌خورند، درحالی‌که برخی دیگر

کنکور ۱۴۰۳

www.kanoon.ir

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

۲۹ نفر از ۳٪ نفر برتر کشور

هر کدام چند سال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
مها محموندیا (پنجر عباس)	پرهام راسخ (تهران)	سجاد لطفی (مشهد)	امیر محمد درستی (ارومیه)	احسان نعیمی خواه (نیشابور)	آرتا قلعه باغی (رشت)	علی خلیلی (ساری)	علی نجفی (تبریز)	محمد امین دولت آبادی (سبزوار)	محمد نیا مهر بانی (اصفهان)
۴ سال (۱۸۰ آزمون)	۳ سال (۶۴ آزمون)	۳ سال (۳۰ آزمون)	۴ سال (۱۶۳ آزمون)	۲ سال (۵۳ آزمون)	۵ سال (۱۰۲ آزمون)	۴ سال (۱۲۱ آزمون)	۵ سال (۱۹۳ آزمون)	۶ سال (۱۴۰ آزمون)	۵ سال (۱۰۰ آزمون)

انسانی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
علی اکبر قنادیزدی (تهران)	سافر اسفهبی (مشهد)	مهرزاد مشایخی (تهران)	سیدعارف خبیری (پیرجند)	فاطمه فاطمی مفرد (تهران)	مهدی فروتن (تهران)	جواد جلیلیان (کرمانشاه)	محمد مهدی اسلامی (ایزد)	سید حسام الدین هاشمی (تهران)	نسترن گل آقائی (اصفهان)
۲ سال (۲۰ آزمون)	۱ سال (۲۳ آزمون)	۵ سال (۸۶ آزمون)	۳ سال (۱۱۴ آزمون)	۱ سال (۱۳ آزمون)	۲ سال (۲۷ آزمون)	۳ سال (۱۶۰ آزمون)	۱ سال (۲۴ آزمون)	۴ آزمون برنامه‌ای	۱ سال (۱۴ آزمون)

ریاضی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
امیر حسین سلیمانی (تبریز)	امیر محمد محقق (تهران)	احسان رضوی (تهران)	فرزاد حلاج مقدم (افردوس)	مهدی ابوطالبی (ایزد)	علی فتاحی (قزوین)	رشاد گل چهار تبریز	اشکان میرزائی (مشهد)	محمد سجلا حسینی (تهران)
۵ سال (۱۲۸ آزمون)	۲ سال (۱۳ آزمون)	۳ سال (۲۲ آزمون)	۱ سال (۳۲ آزمون)	۱ سال (۲۴ آزمون)	۳ سال (۴۲ آزمون)	۵ سال (۸۰ آزمون)	۱ سال (۲۱ آزمون)	۷ آزمون برنامه‌ای

استعداد تحلیلی

۲۷۸- گزینه ۱

(مهری و نکی فراهانی)

داده‌های سؤال را در جدول نمایش می‌دهیم.

	مریم	زهره	فاطمه	حدیث
کت	آبی	سفید		
دامن			سفید	سیاه
شال	سفید	قرمز		
کفش		قرمز	آبی	سفید

حال داده‌ها را بررسی و جدول را کامل‌تر می‌کنیم.

چون هر شخص از هر چهار رنگ پوششی دارد، کت فاطمه قطعاً سیاه است. یا همین گزاره کت و شال حدیث هم آبی و قرمز است. ولی می‌دانیم کت و آبی نیست، پس شال او آبی و کت او قرمز است. دامن مریم هم رنگ کت حدیث است، پس آن هم قرمز است و کفش او باید سیاه باشد. ولی دامن و شال زهره ممکن است آبی یا سیاه باشند. بر این اساس شال حدیث و کت مریم هر دو آبی است.

	مریم	زهره	فاطمه	حدیث
کت	آبی	سفید	سیاه	قرمز
دامن	قرمز		سفید	سیاه
شال	سفید		قرمز	آبی
کفش	سیاه	قرمز	آبی	سفید

(منطقی و ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۳

(مهری و نکی فراهانی)

طبق پاسخ قبلی، دامن مریم و شال فاطمه هر دو قرمز است.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۲

(مهری و نکی فراهانی)

طبق پاسخ‌های قبلی، رنگ دامن و شال زهره ممکن است آبی یا سیاه باشد.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۴

(مهری و نکی فراهانی)

طبق پاسخ‌های قبلی کت فاطمه سیاه و کت حدیث قرمز است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۴

(فاطمه راسخ)

از هر ده مهره، چهار مهره هم‌رنگ خواهد بود، پس حتی اگر شش مهره دیگر هر کدام رنگ جداگانه دیگری داشته باشند، حداکثر مجموعاً هفت رنگ در مهره‌ها وجود خواهد داشت.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۷۱- گزینه ۲

(مهری اصفهانی)

«ترازی» هم‌خانواده‌ی «رضایت» است، متن از معامله‌هایی صحبت می‌کند که توافقی در آن‌ها نیست.

(هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۳

(مهری اصفهانی)

متن از معیارهای سنجش صحت و سلامت عقل موصی و الزامات احراز نادرستی بیان سخنی نگفته است.

(هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۲

(مهری اصفهانی)

بخش نخست از لزوم رفع نادرستی بیان صحبت می‌کند و بخش دوم از نتیجه‌ی آن.

(هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۳

(مهری اصفهانی)

متن به وضوح از بطلان معامله‌ای که با اشتباه اراده و تراضی رخ داده است صحبت می‌کند.

(هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳

(کتاب آبی استعداد تحلیلی هوش کلامی)

طبق متن صورت سؤال، «فیلو» به معنای «دوست‌داری» و «سوفیا» به معنای «دانایی» است. پس واژه «فلسفه» یا همان «فیلسوفیا» به معنای «دوست‌داری دانایی»، به معنای «علم‌دوستی» است.

(هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۴

(کتاب آبی استعداد تحلیلی هوش کلامی)

از عبارت «امروزه فلسفه در همه علوم دیده می‌شود» نمی‌توان نتیجه گرفت «استادان فلسفه، به همه علوم روز دیگر تسلط کامل دارند.» به دیگر موارد در متن صورت سؤال اشاره شده است.

(هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۱

(کتاب آبی استعداد تحلیلی هوش کلامی)

نویسنده متن، فلسفه را علمی «همیشگی» می‌داند، بر این اساس که در هر عصری بر اساس پیشرفت علوم مختلف، پاسخ‌های گوناگونی به پرسش‌های مربوط به آن علوم داده می‌شود، یعنی پاسخ آن به پرسش‌هایش، همواره در حال تغییر است.

(هوش کلامی)

۲۸۳- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

$$\frac{90}{100} \times \text{الف} = \text{ب} \times \frac{120}{100}$$

$$\text{ب} = 25\% \Rightarrow \text{ب} = \frac{1}{4} \Rightarrow \text{اختلاف} = \frac{3}{4} \Rightarrow \text{الف} = \frac{3}{4}$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

مریم در هر یک ساعت $\frac{1}{16}$ از دیوار را رنگ می‌کند و زهرا در یک ساعت

$\frac{1}{24}$. اگر فرض کنیم فاطمه در یک ساعت $\frac{1}{x}$ از دیوار را رنگ کند، با

دانستن این‌که هر سه نفر با هم در هر ساعت $\frac{1}{8}$ دیوار را رنگ می‌کنند،

داریم:

$$\frac{1}{16} + \frac{1}{24} + \frac{1}{x} = \frac{1}{8}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{48} + \frac{2}{48} + \frac{1}{x} = \frac{6}{48}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{6}{48} - \frac{5}{48} = \frac{1}{48} \Rightarrow x = 48$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه «۱»

(غرزاد شیرممدولی)

در الگوی صورت سؤال، بزرگترین شمارنده مشترک چهار عدد دو بیضی در فضای مشترک آن‌ها نوشته شده است.

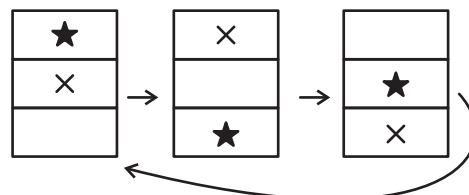
در شکل پایانی نیز اعداد ۸۵، ۱۳۶، ۱۵۳ و ۲۲۱ همگی بر ۱۷ بخشپذیرند. پس به‌جای علامت سؤال باید عدد ۱۷ قرار گیرد.

(هوش منطقی ریاضی)

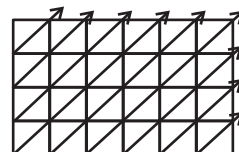
۲۸۶- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

طرح‌های زیر در الگوی صورت سؤال در ستون‌ها در حرکتند:

دیگر طرح‌ها، پیوستگی قطری دارند و البته تغییر رنگ می‌دهند:

(هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۴»

(هاری زمانیان)

در مربع بزرگ الگوی صورت سؤال، شانزده مربع کوچکتر هست و هر مربع از شانزده مربع کوچکتر تشکیل شده است که یکی از آن‌ها در مربع‌های شماره‌گذاری‌شده، با با ترتیب زیر جابه‌جا می‌شود:

۱	۲	۳	۴
۱۲	۱۳	۱۴	۵
۱۱	۱۶	۱۵	۶
۱۰	۹	۸	۷

۱۰	۱۱	۱۲	۱
۹	۱۶	۱۳	۲
۸	۱۵	۱۴	۳
۷	۶	۵	۴

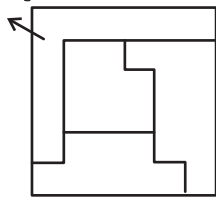
(هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

شکل مدنظر:

گزینه «۲»

(هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی استعدادتعلیمی هوش غیرکلامی)

مراحل تا:

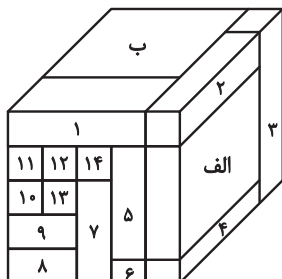

(هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۳»

(هومن رفائیانی)

با شمارش مکعب مستطیل‌های معلوم در تصویر، متوجه می‌شویم تمام ۱۶ مکعب مستطیل قابل رویت هستند.

مکعب مستطیل «الف» با مکعب مستطیل‌های «ب»، «۴»، «۵» و «۳» در تماس است.

مکعب مستطیل «ب» نیز با همه مکعب مستطیل‌های دیگر در تماس است.

(هوش غیرکلامی)